

MARRASKUUN KUVA

NOVEMBER 1, 2014

Vaikka olemmekin tänään Aasiassa, niin marraskuun kuva kuitenkin välipalana Afrikasta – marabout asettuvat yöpuulle Chobe-joella Botswanassa marraskuussa 2011.

Monet “isoista” matkoistamme ovat sijoittuneet syksyyn, juuri marraskuulle tämä matkamme [Zimbabween, Sambiaan, Botswanaan ja hiukan Namibian puolellekin](#). Samoin kuin [maailmanympärimatkamme](#) viime syksynä. Ja nyt meneillään oleva melko tarkkaan kuukauden kestävä matkamme [Soulista Singaporeen](#).

(Linkit yllä näistä matkoista kertoviin blogijuttuihimme, jos haluat marraskuun pimeydestä siirtyä hetkeksi Afrikkaan tai maailmanympäri.)

Marraskuu onkin hyvä kuukausi olla poissa Suomesta – syksyn kaunein osa on jo mennyt, eikä edes talvea valaiseva joulukuukausi, lumesta puhumattakaan, ole vielä saapunut ...

(Jos haluaisit tuon kalenteri kuvan taustakuvaksi omalle tietokoneellesi, paina kuvassa hiiren vasenta näppäintä ja valitse Aseta taustakuvaksi tai Set as desktop background.)

POHJOIS-KOREAN RAJALLA

NOVEMBER 1, 2014

Kahden päivän Jejun retken jälkeen oli vuorossa – retkipäivä! Vaikka olimme mielestämme [ajoissa liikkeellä rajaretken varaamisen kanssa](#), niin mahdolliset vaihtoehdot rajautuivat lopulta lauantaihin.

Rajaretkivaihtoehtoja on useampia, joista me valitsimme JSA (Joint Security Area) – tai toiselta nimeltään Panmunjom – retken. Tarjolla on myös laajemmin rajaseutua koluava DMZ (Demilitarized Zone) -retki ja vuonna 1978 löydettyyn pohjoiskorealaisten kaivamaan kolmanteen tunneliin vievä retki.

Matka Soulin keskustasta rajalle kesti runsaan tunnin ja sen aikana meille kerrattiin retken sääntöjä: Ovathan kaikki pukeutuneet asiallisesti? Ei minihameita, ei sandaaleja. Raja-alueella valokuvia saa ottaa vain kun siihen erikseen annetaan lupa. Mahdollisiin vilkutuksiin toiselta puolelta ei saa vastata millään tavalla.

Matkalla näimme myös miten rajalle menevää tietä reunustaa korkea piikkilanka-aita, jossa on säännöllisin väliajoin vahtitorneja – tie kulkee joen rantaan pitkin ja joen toisella puolella on Pohjois-Korea. Tien yllä on rajaa lähestyessä tihenevin välein tukevia betonisiltoja, joissa on mainostauluja – nämä ovat oikeasti siltoja, jotka räjäytetään alas tukkimaan tietä, jos Pohjois-Korean tankit tulisivat rajan yli. Opimme myös, että Hangang -joen ylittää 29 siltaa ja lisää on rakenteilla, näin paitsi liikenteen sujuvuuden takia, myös siksi, että mahdollisessa sotatilanteessa kaikki sillat eivät tuhoutuisi kovin

helposti. Pohjois-Korean puolella kukkulat ovat paljaita – puut on katkottu, jotta mahdollinen liikehdintä kukkuloilla näkyisi. Sitten vuoden 2004 kukkuloilla puolin ja toisin ei enää ole ollut iskulauseita ja kummankin puolen kovaääniset ovat hiljenneet – sitä ennen maat kilpailivat näiden tehossa.

Opas kertoi myös miten Kaesongin alueella lähellä rajaa, Pohjois-Korean puolella, eteläkorealaiset yritykset voivat käyttää sikäläistä työvoimaa 65 dollarin kuukausipalkalla, josta työntekijät saavat 5 ja valtio 60 dollaria. Työläiset saavat myös ruuan, mutta jälkiruoaksi saamansa suklaakeksit he säästävät ja myyvät markkinoilla saadakseen niistä rahaa, kokonaan itselleen. Opas kertoo myös Pohjois-Koreasta Etelä-Koreaan tulevista pakolaisista, joita niitäkin on enenevässä määrin ja miten heille on tarjolla 3 kuukauden sopeutusvalmennus, jossa opetetaan miten Pohjois-Korean ulkopuolinen maailma toimii. Ja että eteläkorealaiset tunnistavat heidät murteesta, vaikka samaa kieltä puhuvatkin.

Pysähdyimme ensin yhdellä maiden välille rakennetun rautatien Etelä-Korean puoleisella asemalla – juna toki ei kulje, mutta rata on jo olemassa, vuodesta 2007 alkaen. Täällä on myös Freedom Bridge, viimeinen kohta ennen rajaa, jonne eteläkorealaiset pääsevät ja sillan pää täynnä heidän toivenauhojaan. Passimme tarkistetaan ensimmäisen kerran täällä.

Seuraavaksi siirrymme demilitarisoidun vyöhykkeen rajalle, passimme tarkistetaan toisen kerran ja siirrymme toiseen bussiin – meidät Soulista tuonut turistibussi ei saa ajaa Panmumjoniin, rajalle asti. Käyttäytymissäännötkin kerrataan vielä – kukaan ei halua, että rajalla tänään vallitseva rauha rikkoutuu meidän takiamme.

Panmumjonissa näemme rajalla olevat siniset rakennukset, jotka ovat puoliksi kummankin Korean puolella ja pääsemme yhteen niistä sisälle – ja pääsemme ylittämään rakennuksen sisällä rajan. Olemme siis käyneet myös Pohjois-Koreassa (vierailun kelpoisuutta maapisteenä mietimme vielä).

Jatkamme vielä demilitarisoidulla vyöhykkeellä bussilla ja käymme katsomassa paikan, jossa oli se poppelipuu, jonka kaatamisesta melkein syttyi sota vuonna 1976. Puu onnistuttiin sittemmin tuomalla massiivinen määrä sotakoneistoa valmiuteen Pohjois-Korean rajalle kaatamaan. Lyhyt pysähdys sillalla, jota käytettiin sotavankien vaihtamiseen. Sillan nimi on No return – kun ylität sen, et enää voi palata toiselle puolelle. Matkalla näemme myös “lipputankosodan” lipputangot – Pohjois-Korean 160 metriä ja Etelä-Korean vain 100 metriä korkean lipputangon.

Lopuksi kunnon turistiretken tapaan pääsemme matkamuistokauppaan – ostamaan vaikka JSA-aurinkolasit: rajalla partioivat sotilaat pitävät kummallakin puolella nykyisin aurinkolaseja, jotta eivät innostuisi tuijotuskilpailuihin. Etelä-Korea maksaa myös pohjoiskorealaisten aurinkolasit. Me tyydymme yhteen magneettiin – ja jäätelöön.

(Rajasta ja alueen konflikteista on [hiukan laajemmin juttua suomeksi esimerkiksi blogissa Isonenä Pekingissä.](#))

MAITA, JOISSA ON MELKEIN KÄYTY – PÄIVITYS 2014/11

NOVEMBER 2, 2014

Syksyllä 2013 tulim koonneeksi [listaa maista](#), jotka olemme jo nähneet, tai joiden rajan olemme muutamalla metrillä jopa ylittäneet, mutta joissa emme kuitenkaan oikeasti ole (vielä) käyneet.

Eilisen jälkeen listaan pitää tietysti lisätä Pohjois-Korea – emme nyt kuitenkaan laske tuota muutamaa metriä neuvottelutilassa oikeasti kyseisessä maassa käynniksi.

JSA sotilas, eteläkorealainen oppaamme ja osa lähinnä Aasiassa opiskelevista vaihtopilaista koostuvasta retkiryhmästäamme

Entuudestaanhan listalla olivat Amerikan Neitsytsaaret, Kenia ja Saudi-Arabia. Kenia on edelleen vahvasti toivelistalla, mutta välillä jo ihan suunnitelmissa ollut Saudi-Arabia putosi ainakin toistaiseksi listoilta, kun Maailmanmatkaajien 15-vuotisjuhlamatkaa suunniteltaessa selvisi, että naisilla ei sinne edelleenkään ole asiaa. (Juhlamatkaa suunnitellaan nyt Eritreaa, mutta kun emme siitä ole koskaan oikeasti olleet kiinnostuneita, niin emme ole sinne pääsiäisenä lähdössä.)

Pohjois-Koreassa käyntiä monet ovat meille suositelleet ajatuksella, että siellä pitäisi käydä lähiaikoina, ennen kuin muutokset maassa alkavat, mutta jotenkin siihen liittyvä näytelmällisyys ja tiukassa ohjauksessa liikkuminen ei ole meitä vielä ainakaan innostanut.

JEJUN SAARELLA

NOVEMBER 2, 2014 PSCHILDT 2 COMMENTS

Ensimmäisen kerran luin Jejusta, kun jokin pieni matkailuaiheinen uutinen, joka listasi maailman vilkkaimpia lentoreittejä väitti [vilkkaimmaksi Soul – Jeju – reittiä](#). En muista enää miten tuota vilkkautta oli mitattu, mutta kun aamulla teimme check-inin Jejun lennollemme, joka lähti klo 10:15 n. klo 9 ja ennen meidän lentoamme Jejulle oli lähdössä jo 5 muuta konetta, niin muistui uutinen mieleen. Sittemmin Jejuun törmäsin kun Travelers Century Club otti sen listoilleen – ja viimeisen sysäyksen käydä myös Jejulla antoi [matkailumessut viime tammikuussa: Etelä-Korean osaston isossa julisteessa oli kuva Seongsan Ilchulbongin kraatterissa](#), joka vakuutti minut Jejusta – tuo on nähtävä!

Jejun retken [ostimme pakettina](#), johon kuului lennot, auto + englanninkielinen kuljettaja/opas kahdeksi päiväksi ja yöpyminen Seogwipon KAL-hotellissa. Saaren ympäri kulkevan tien pituus on n. 400 km ja Seogwipo sijaitsee juuri sopivasti noin puolivälissä. Retkipaketista neuvotellessani erilaisista kohteista Jejulla oli runsaudenpulaa – lomasaari tuntuu olevan yhtä teemapuistoa ja nähtävyyttä, mutta lopulta pääsimme kokoelmaan luontopainotteisia kohteita karsittuamme osan kansallispuku- ja nukkemuseoista pois. Teddykarhumuseon jätin listalle, se kuullosti niin söpöltä!

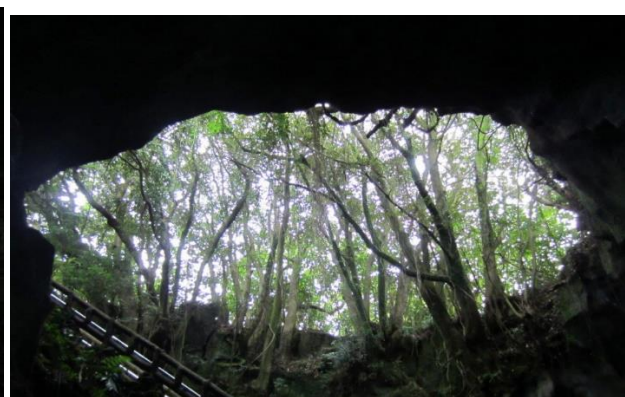
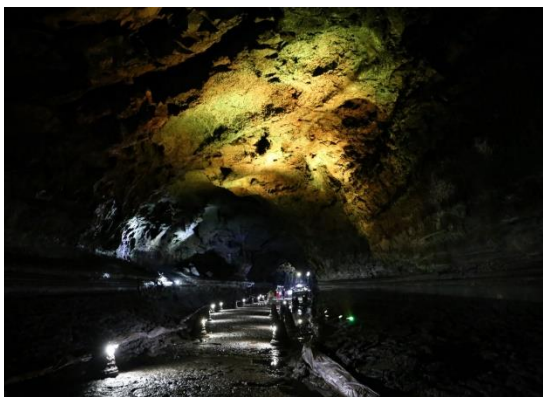

Ensimmäinen kohteemme oli kuitenkin matkantarjoajan listojen ulkopuolelta – kävimme bongaamassa Iho Tewoo -rannan kaksoismajakat, punaisen ja valkoisen “hevosen”. Aika erilaisia nämä olivat, perinteisiin majakoihin verrattuina, mutta oikein kivannäköiset!

Sen jälkeen vuorossa oli kulttuuria, videonpätkä muinaisen Tamnan kuningaskunnan synnystä maasta nousseine puolijumaliseen ja heille laivalla tuoduista prinsessoista. Samseonghyeolin alueella näimme (?) kolot, joista puolijumalat olivat tulleet ja joukon erilaisia pyhättöjä, joissa niiden muistoa kai kunnioitetaan edelleen jonkinlaisilla seremonioilla vuosittain.

Päivän urheiluosuus alkoi vierailulla Manjanggulin laavatunneliin: 100 askelta alas ja

kilometri kosteassa ja hämärässä tunnelissa – ja sama takaisin. Ainakin tämä Unescon maailmanperintökohde teki vaikutuksen koolla.

Pikainen “photostop” Kimnyjongin labyrintille – onneksi ylimääräinen pysähdys majakoilla vei sen verran aikaa, ettemme “joutuneet” tätä mahtavankokoista labyrinttiä testaamaan ja sitten päivän pääkohteeseen, Seongsan Ilchulbongin kraatterille, auringonlaskuun tähdäten, vaikka pilvisenä päivänä aurinkoa emme nähneetkään. Kraatterille nouseaan n. 200 metriä portaita pitkin, siis 200 metriä ylöspäin! Melkein meinasi hiki tulla tällä päivän toisella urheiluosuudella – heikkokuntoiset tai -jalkaiset, älkää vaivautuko! Näkymä huipulta oli hiukan mainoskuvia latteampi, mutta täällä me nyt kuitenkin lopulta olimme, parin sadan muun turistin kanssa, jotka kaikki yrittivät ottaa kuvia itsestään tai jotkut myös toisistaan. Mainoskuvissa ei ole pilvistä eikä turisteja laumoiksi asti, mutta samasta paikasta kuitenkin oli kyse.

Illallisen ja suihkun jälkeen hotellin maksullinen internetkään ei kauaa jaksanut haitata – ostettu tunti riitti meille hyvin ennen kuin jo väsymys voitti.

Toinen jeju-päivämme valkeni sateisena. Merinäköala tarjosi vettä niin meressä kuin ilmassa. No, onneksi olimme autolla liikkeellä ja sadetakit ja -varjot olivat matkassa.

Ensimmäinen pysähdys Cheonjiyeonin vesiputouksella tarjosi lisää vettä, mutta myös kauniin vihreää puutarhamaisemaa.

Oedolgae, merestä kohoava 20 metriä korkea kapea kivipatsas keräsi runsaasti selfien ottajia. Tosin sekin taisi melkein jäädä toiseksi jollekin luultavasti korealaiselle näyttelijälle, joka esiintyi rannalla isona julisteena. Mutta olivat nuo rantakalliotkin tuolla seudulla ihan jylyitä ja näkemisen arvoisia.

Seuraavaksi olikin sitten vuorossa jotain kuivaa, pörröistä ja pehmeää, eli Teddy Bear Museum. Saattaa kuullostaa ihan tylsältä, mutta oikeasti museo oli saanut aiheesta paljon irti, esimerkiksi nallekarhuilla toteutetut historialliset asetelmat tyyliin Titanic, Normandian maihinnousu tai Charlesin ja Dianan häät. Steve Jobs nallekarhuna oli myös suosittu selfiekaveri. Elvis-karhu esiintyikin, kunnes show lopussa ilmoitettiin, että "Elvis has left the building". Puiston palmujen katveessa kylpevät jääkarhut eivät ehkä ihan olleet elementissään, mutta toisaalta puistossa näin mielestäni ensimmäistä kertaa elämässäni greippipuun. Mandariinipuita saarella olikin sitten joka kolmannella tontilla, suunnilleen.

Karhujen – ja lounaan – jälkeen palasimme rannikolle katsastamaan Jungmun Daepon basattipylväät. Taas deja vu, tällä kertaa Pohjois-Irlantiin Giants Causewaylle. Läheiselle Yongmeorin rannalle oli rekonstruoitu laiva, jolla ensimmäinen länsimaalainen, hollantilainen, 1653, haaksirikkoutui Jejulle (ja Koreaan) ja oltuaan saarella 13 vuotta

palasi Eurooppaan kertomaan näkemästään. Mielenkiintoinen pala historiaa, mutta nähtävyytenä melko mitätön.

Mt. Songaksan tarjosi päivän urheiluosuuden – taas kiivettiin kraatterin reunalle, mutta Seongsan Ilchubongiin verrattuna tämä ei ollut oikein mitään. Kiipeämisessä ei oikein edes tullut hiki eikä kraatteri ollut erityisen vaikuttava. Täällä oli myös vanhoja japanilaisten bunkkereita rannalla ja läheisessä Alttreureun vanhassa lentotukikohdassa japanilaisten hangaarit ja kiitorata toisen maailmansodan ajalta.

Lopuksi poikkesimme vielä yhdelle saaren harvoista valkohiekkaisista (simpukankuoria) rannalle – Hyeopjae Beachille.

Aloitimme Jejulla majakoilla, joten majakoille oli hyvä myös päättää saarikierroksemme – kävimme katsomassa Jejun sataman uuden (1999) ja vanhan majakan (1916), jotka seisoivat siellä uljaina, valkoisina, rinnakkain vilkkaan satama-alueen yläpuolella rinteessä. Oli aika palata takaisin Souliin, iltalennolla.

2 THOUGHTS ON “JEJUN SAARELLA”

1. **Lotta Watia | Unagidon**

NOVEMBER 2, 2014 AT 2:04 PM

Tuttuja paikkoja! Tykkäsin Jejusta kovasti, eikä yhtään harmittaisi käydä taas joku toinen kerta.

2. **Pirkko**

NOVEMBER 3, 2014 AT 1:55 AM

Joo, Jejulla olisi kyllä nähtävää ja tekemistä pitemmänkin vierailun – tai toisenkin vierailun verran! Aika urheilullinen saari, nuo kraattereille kiipeämiset tai pari kilometriä laavatunnelia Tosin tuntuu tuota urheilua Soulissa olevan tarjolla – kiipesimme eilen illalla sen 1,3 km mäen Soulin tornille!

KOREALAISTA RUOKAA JA KOREA BLOGEISSA

NOVEMBER 3, 2014

Ennen matkaamme hain Koreasta kirjoittavia bloggaajia ja löysin ensin [Jalalla Koreasti -blogin](#), mutta Terhi asuu sen verran kaukana Soulistä, että idea tapaamisestamme eimoikein lentänyt. Terhi kuitenkin esitteli minut [Täällä muualla -blogia](#) pitävälle Tainalle, joka asuu lähempänä Soulia ja niin sitten blogitapaaminen onnistui täällä Soulissakin siinä missä [keväällä Tbilisissä](#).

Tainan kanssa kävimme syömässä Gwangjangin ruokamarkkinoilla. Ruuan suhteen turhankin ennakkoluuloisina olimme tätä ennen syöneet vähemmän korealaista ruokaa,

mutta Tainan opastamana – ja sujuvasti koreaksi tilaamana – söimme Mandakuk-nimisiä lihanyyttejä miedossa nuudelikeitossa ja tutustuimme sen kanssa korealaiseen kansallisruokaan kimchiin, niin voimakkaammin chilillä maistettuun punertavaan sellaiseen kuin vihreään vesikimchiin. Tainan mielestä ne eivät olleet kovin mausteisia, mutta meidän mielestämme olivat vähintäänkin riittävän tujuja! Ruuan kanssa nautimme kylmän teen tapaista juotavaa, vaikka kuulemma monet korealaiset eivät aterian yhteydessä juo mitään.

Kuvissa alla [kimchiä](#) (punaista) ja vesikimchiä (vihreää).

Valitsemamme lounasvauhtoehdon lisäksi Taina suositteli wokin tapaista ruokaa markkinoilla – mukaan tulevat ainekset valitaan itse ja lopputulos syödään riisin kanssa. Myös korealaiset pannukakut kasviksilla, merenelävillä tai kimchillä näyttivät ihan herkullisilta – ehkä jonain toisena päivänä.

Aterian lomassa juttelimme elämästä Etelä-Koreassa suomalaisen kokemana. Taina on asunut täällä nyt pari vuotta ja osaa jo koreaaakin niin paljon, että ainakin meidän havainnoimana tuli hyvin sillä markkinoilla ja kahvilassa, jossa lounaan jälkeen kävimme, toimeen. Alkuun vaikeimmiksi asioiksi Taina mainitsikin kielen – ja ruuan. Mutta molempiin Taina on parissa vuodessa tottunut, ruokaan toki nopeamminkin. Korealaisiin hänen mielestään on ollut helppo tutustua ja he ovatkin saaneet täällä paljon uusia ystäviä – alkuun korealainen saattaa haluta parantaa englanninkielen taitoaan, mutta jos juttu luistaa, niin päädytäänkin jo parantamaan Tainan koreankielentaitoa!

Tapaamisemme lopuksi Taina opasti meidät Soulin metron käyttöön – jos siihen nyt opastusta edes tarvitsee ja jatkoimme matkaamme sotamuseolle, josta [saimme vinkin blogimme kommentteista](#)! (Toki sen olisi löytänyt Tripadvisorin listaltakin kohdasta yksi, mutta sattumalta nyt blogikommentti oli meille vihje tästä – on ollut sen verran paljon täällä ohjelmaa, ettei vielä oltu Tripadvisoriin asti ehditty.) Mutta sotamuseosta, Soulin tornista ja vielä ohjelmassa olevasta vierailusta Gangnamin kaupunginosassa vasta vähän myöhemmin.

SOULIA METROLLA, BUSSILLA, TAKSILLA – JA KÄVELLEN

NOVEMBER 4, 2014

Jejun ja Pohjois-Korean rajalle suuntautuneiden retkien jälkeen olimme taas omillamme Soulissa. Sunnuntaina söimme lounaan [Täällä muualla -blogin](#) Tainan kanssa ja jatkoimme sen jälkeen metrolla sotamuseolle.

Soulin metro on länsimaalaisellekin helppo tapa liikkua kaupungissa – asemien nimet on kirjoitettu myös länsimaisin kirjaimin ja asemat on myös numeroitu, joten oikea asema paikantuu helposti. Me ostimme vain kertalippuja automaateista, jotka toimivat myös englanniksi – ainoa hiukan hämäävämpi juttu oli myös kertalippuihin sisältyvä 500 KRW:n pantti, jonka sai sitten lipun erityiseen palautusautomaattiin palauttaessaan takaisin. Metrolla kulkeminen keskustan alueella maksoi 1150 KRW, Gangnamiin asti 1250 KRW – lippua ostettaessa kerrotaan mille asemalle ollaan menossa. Ja kuten kaikissa suurissa kaupungeissa – tämän opimme ensimmäisen kerran Osakassa – kannattaa kartasta selvittää etukäteen myös kohteensa Exit-numero, poistumisteitä on useita ja etäisyys numeron 1 ja numeron 15 välillä on luultavasti suuri.

Ihanat tädit metroasemalla koivujen katveessa!

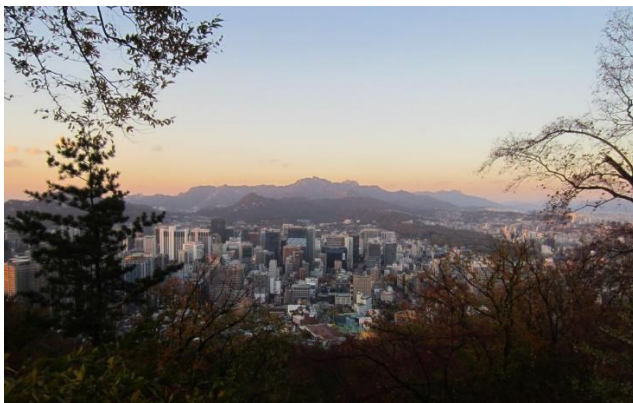
Sotamuseo oli juuri niin mahtava kuin olettaa saattoi Tripadvisorin kultturikohteelta numero 1. Sota merkitsee maassa, joka kokee edelleen olevansa sodassa, enemmän kuin vaikka nuorille suomalaisille. Sunnuntaina museossa näkyi paljon perheitä ja paitsi Korean sodan aikaista kalustoa museossa esiteltiin näyttävästi myös uusinta teknologiaa ja lapsille ole tarjolla vaikka ampumaharjoituksia – ammu nämä viidakossa olevat maalitaulut – ei sentään, että ammu nämä ihmiset! Me onnistuimme kiertämään moneen otteeseen yhden laskuvarjohyppääjän, joka sitten tallentuikin kameroihimme monen ruudun verran. Ulkoalueilla oli sitten vielä lisää tankkeja ja lentokoneita ja laivojakin.

Sotamuseolta innostuimme vielä päivän päätteeksi, juuri ennen auringonlaskua kiirehtimään Soulin tornille, kun se näytti olevan niin houkuttelevan lähellä kun sotamuseon mainiossa kahvilassa nautimme vohveleita kermavaahdolla. Koska aikaa auringonlaskuun alkoi olla vähän, otimme taksin. Pyysimme museon infohenkilöä kirjoittamaan kohteemme lapulle koreaksi ja saimme kadulta pysäytettyä taksin. Lappu oli tarpeen, kuten olimme arvelleet, sillä yhteistä kieltä ei ollut. Jotenkin ymmärsimme sormet ristiin eleestä, että taksi ei vie meitä perille, mutta kun se ajoi kuitenkin jonnekin, niin päätimme odottaa mitä tuleman pitää. Lopulta taksi pysähtyi ja viittoili meidät kävelytien alkuun ja ymmärsimme, että taksi ei saa ajaa ylös tornille ja meidän pitää jatkaa kävellen viimeiset 1,3 km jyrkkää ylämäkeä! Taksi sotamuseolta Soulin tornin tienoille maksoi 4500 KRW. Korea osoittautui urheilulliseksi maaksi jo Jejulla ja tuon päivän urheiluasuoritus oli sitten tuon mäen nouseminen puolijuoksua, jottei aurinko ehtisi laskea!

Soulin torni on siis korkealla mäellä, ja ilmankin että nousee näköalatasanteelle torniin näkee Soulia joka suunnalta ympäröivät kukkulat – ja tietysti kaupunkia. Tornin juurella olevat kaiteet, ja kun ne ovat loppuneet kesken, sen ympärille pystytetyt joulukuusenmuotoiset kartiot notkuvat rakkauslukkojen painosta: täkäläinen Pont des Artes tai Brooklyn Bridge. Aukiolla oli myös jonkinlainen kansantanssiesitys sinä aikana kun me siellä satuimme olemaan. Ja kahvila/ravintola/matkamuuistotarjontaa oli vähintäänkin riittävästi.

Mäen käveleminen alas ei houkutellut ja löysimme helposti kymmenien turistibussien joukosta myös bussit 2,3 ja 5, jotka kaikki tietysti olivat menossa ainakin alas ja valitsimme sitten numeron 5 sillä perusteella, että tiesimme yhden sen pysäkeistä olevan suunnilleen kävelyetäisyydellä hotelliltamme. Bussiliput saattoi maksaa kuljettajalle: 1000 KRW per nuppi. Samaisilla busseilla olisi halutessaan tietysti päässyt myös ylös tornille, mutta hämäännymme sen verran tuosta, että taksi jätti meidät mäen alle, että ajattelimme kiipeämisen olevan ainoa vaihtoehto, etenkin kun kanssakiipeilijöitä oli alkuillasta paljon.

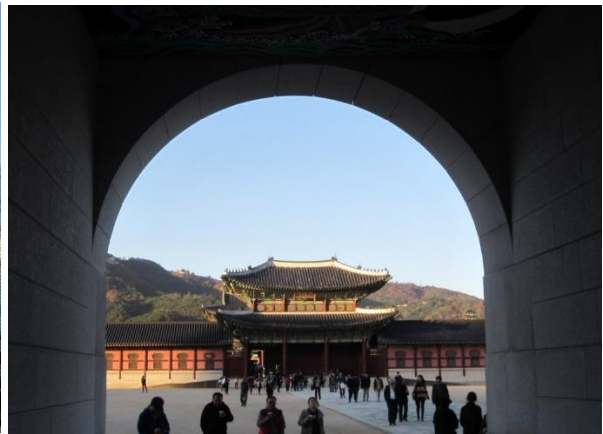

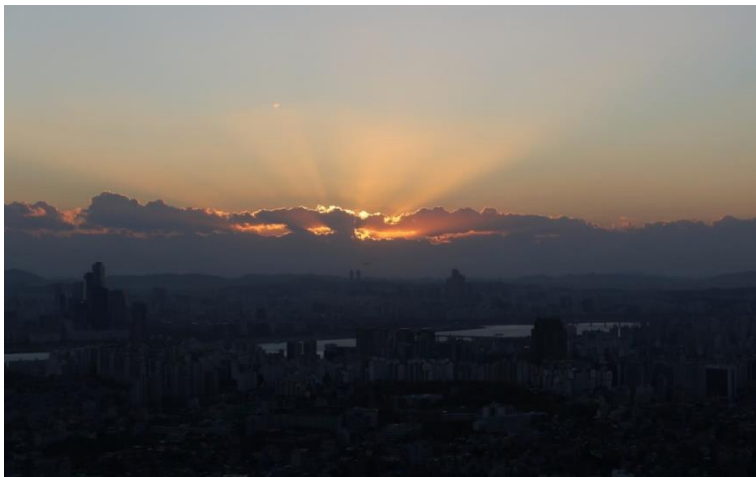
Seuraavana päivänä jatkoimme metromatkailua – halusimme nähdä Gangnamin kaupunginosan ja aloitimme siihen tutustumisen Gangnamin asemalta. Kevyt suunnitelmamme oli kävellä pikkuhiljaa Apgujeongin asemalle – mutta suunnitelma osoittautui kaikkea muuta kuin kevyeksi, matka oli sen verran pitkä, että kun lopulta pääsimme tuolle Gangnamin ehkä mielenkiintoisimmalle alueelle, olimme jo ihan poikki! Gourmet 494:stä löytyi kuitenkin kaikki maailman ruokavaihtoehdot, joista päädyimme tylsästi Premium Burgeriin. Jälkiruualle siirryimme sitten Espanjaan – churroja oli tarjolla enemmän lajikkeita kuin oikeassa Espanjassa konsanaan. Merkkivaatteita, -laukkuja ja meikkejäkin olisi ollut tarjolla, mutta emme jaksaneet niitä juuri katsastaa, kun tiesimme jo etukäteen ettemme ostaisi mitään. Apgujeong Rodeo - asemalta kävelimme kuitenkin vielä Apgujeongin asemalle, kun sieltä pääsimme suoraan Gyeongbokgungin asemalle – suunnitelmassamme oli katsastaa kevyesti vielä yksi Soulin palatseista.

Jälleen väärin, Gyeongbokgungin palatsialue oli ehkä suurempi kuin Soulin vierailun alkupuolella katsastamamme palatsit yhteensä, joten jalkaparkamme olivat koetuksella! Ja ehkä palatsikiintiömmekin alkoi olla jo täyttymässä, jotenkin tämä tuntui sittenkin toistolta Changdeokgungin ja Changgyeonggungin jälkeen.

Viikko Soulissa, josta 3 päivää retkillä kaupungin ulkopuolelle, oli tietysti isoon kaupunkiin niukasti – paljon jäi näkemättä, mutta toki paljon näimmekin. Ja taitaa se meille Soulistä riittää – ei niin, että Soulissä mitään vikaa olisi, mutta paikkoja on maailmassa niin paljon, että tuskin palaamme enää tänne – vaikka eihän sitä varmaksi voi tietää.

Seuraavaksi on kuitenkin vuorossa Vietnam, Hanoi ja Halonginlahti, toinen matkamme [7 uudesta luonnonihmeestä](#) – ensimmäinenhän oli Jejun saari.

KAIKKI ETELÄ-KOREASTA

NOVEMBER 6, 2014 PSCHILDT 11 COMMENTS

... tai ehkei nyt ihan kaikkea, mutta hiukan kuitenkin Soulista ja Jejun saarelta viikon vierailun perusteella.

Viikon mittaan kirjoitin blogiin seuraavat jutut:

- [Tervetuloa lennolle AY041 Souliin](#) (meille hiukan harvinaisempi kokemus lentämisestä business-luokassa)

- [Kävelykierros \(tai pari\) Soulissa](#) (Jongmyonin pyhättö, Changdeokgungin ja Changgyeonggungin palatsit ja Insadongin alue, sekä keskustaa halkova pieni joki Cheonggyecheon)

- [Jejun saarella](#)

- [Pohjois-Korean rajalla](#) (Panmunjonissa)

- [Korealaista ruokaa ja Korea blogeissa](#) (Gwangjangin ruokamarkkinat ja bloggaajakolleegan tapaaminen)

- [Soul metrolla, bussilla, taksilla – ja kävellen](#) (sotamuseo, Soulin torni, Gangnamin alue ja Gyeongbokgungin palatsi)

Vierailumme Etelä-Koreassa oli ensimmäinen kohde [marraskuista Aasian kierrostamme](#), joten tällä kertaa tarjolla ei ole matkan kustannuksia – kokoon niistä jutun vasta sitten koko kierroksen jälkeen. Retki Jejulle, lentoineen, hotelleineen, autoineen ja kuljettajineen oli täällä suurin yksittäinen menoerä (n. 800 euroa kahdelta, sisältäen illallista lukuunottamatta saarella kaiken).

Hintatasosta Etelä-Koreassa voisi kuitenkin ehkä sen verran todeta, että länsimainen ruoka ja kahvit ja virvoitusjuomat olivat suhteellisen kalliita (kahvi 3,5€, pieni kokis ravintolassa 2€, kaupassa 1€), mutta liikkuminen halpaa – lyhyt taksimatka saman kuin kahvi, metro- tai bussimatka 1€).

Hyvätasoisen (***) hotellin perhehuoneesta ihan keskustassa maksoimme vajaa 100€ yö – kun tiesimme olevamme siellä niinkin pitkään kuin 6 yötä, niin panostimme vähän isompaan huoneeseen, vaikka meitä vaan kaksi onkin.

Tämä yhteenvetojuttu edustaa muuten jo jonkin aikaa blogissamme jonkinlaiseksi vakioksi muodostunutta tapaa kirjoittaa jostain maasta – kirjoitan juttuja matkan aikana jotenkin sopivina kokonaisuuksina, niin tuoreeltaan kuin aika ja nettiyhteydet antavat myöten, mutta kokoon lopuksi matkan aikana kirjoittamani jutut yhdeksi kokonaisuudeksi ja linkitän sen sivun oikean laidan (tietokoneella luettaessa, alalaidassa tabletilla tai puhelimella) olevaan maaluetteloon, toivoen, että näin mahdollisesti juuri tästä maasta kiinnostunut lukija löytää helposti “kaiken”.

Mitä mieltä olet – toimiiko?

Matkakuvat jalkoon!

#IGTRAVELTHURSDAY

Tämä blogikirjoitus on osa [Instagram Travel Thursday](#) -tempausta, jonka järjestäjinä toimivat [Destination Unknown](#), [Kaukokaipuu](#) ja [Running With Wild Horses](#).

11 THOUGHTS ON "KAIKKI ETELÄ-KOREASTA"

1. **Amanda**

[NOVEMBER 6, 2014 AT 11:36 AM](#)

Kyllä tämä tapa tehdä kooste lopuksi on varmasti hyvä – ainakin mä nyt huomasin klikkailevani esille noita muitakin kirjoituksia. Kylläpä nyt maistuis korealainen ruoka! Kivoja kuvia

2. **Mirje - Kotona kaikkialla**

[NOVEMBER 6, 2014 AT 12:20 PM](#)

Tosi kätevä tämä yhteenveto! Kannatan Vielä kun linkkaat sen myöhemmin tulossa olevan kustannuspostauksen, niin on kaikki oleellinen yhdeltä sivulta saavutettavissa. Ja ehkä vielä jonkinlainen yhteenveto tuohon alkuun, millaisena koit maan ja mitä siitä jäi päällimmäisemä mieleen?

3. **Heidi / Auringon alla**

[NOVEMBER 6, 2014 AT 3:17 PM](#)

Kiva kooste ja linkkivinkit blogin sisällä. Pitää palata näihin, jos joskus pääsen seikkailemaan tuolle suunnalle

4. **Pirkko**

[NOVEMBER 7, 2014 AT 3:09 AM](#)

Kiitos Amanda, Mirje ja Heidi kannustavista kommentteistanne!
Ja ihan erityisesti Mirje myös rakentavasta kritiikistä, tosiaan, tuollainen yhteenveto voisi olla näissä paikallaan. Ja hyvä muistutus tuo, että sitten joskus joulukuussa kannattanee vielä linkittää tämän kiertomatkan per maa yhteenvedot vielä koko reissunkin yhteenvetoon!
Lisää kehitysehdotuksia vaan – olkaa hyvä!

5. **Kaukokaipuun Nella**

[NOVEMBER 8, 2014 AT 4:09 PM](#)

Komeita kuvia, ja listaus toimii hyvin!

6. **Satu VW / Destination Unknown**

[NOVEMBER 10, 2014 AT 9:42 PM](#)

Toimii, ja itse asiassa erinomainen idea!! Pitäisi joskus itsekin koota postaukset yhteen kasaan helposti löydettäväksi kokonaisuudeksi!!

7. **Pirkko**

NOVEMBER 14, 2014 AT 5:04 AM

Kiitos myös Satu ja Nella kommentteistanne – näin reissun päältä tahtoo vähän jäädä näitä ”hommia” rästiin. Tein samanlaisen nyt jo [Laosista](#) ja kohta Kambodzasta.

8. **Apen matkat**

DECEMBER 20, 2014 AT 6:17 PM

Yhteenveto on oikein hyvä idea. Tulin vinkistäsi etsimään juttuja Soulista ja löysin postaukset helposti. Oikea palsta on myös mukavan selkeä.

9. **Pirkko**

DECEMBER 22, 2014 AT 4:11 PM

Kiitos mukavista kehuista Ape, toivottavasti löydät blogistamme vinkkejä Souliin – tai äitisi löytää

10. **Reissu-Jani**

MARCH 24, 2019 AT 12:50 PM

Kiitos tästä artikkelista ja linkeistä. Tulipa varattua Soulista sama hotelli, kun näytti olevan aika keskeisellä paikalla ja lentokentältä pääsee bussilla viereen tai juna+metrollakin. Jejun saaren sijaan käydään Busanissa katsomassa niitä värikkäitä taloja ja kaupungin rantaelämää. Ollaan Etelä-Koreassa 9 päivää.

1. **Pirkko**

MARCH 25, 2019 AT 6:41 PM

Kiitos Jani – mukavaa, jos jutuistamme oli apua Hotellista pidimme, mutta ensimmäisen kerran sen löytäminen voi olla haasteellista, mutta etteköhän tekin sen lopulta löydä! Maa- ja aluebongareina Jeju oli meille tärkeä omana TCC-alueenaan, mutta saattaahan olla, että joskus vielä löydämme itsemme Busanistakin.

HALONG BAY

NOVEMBER 6, 2014 PSCHILDT 3 COMMENTS

Hanoissa on aamulla usvaista – ja ajoittain sataakin hiukan. Opas kehottaa nauttimaan lämpötilat miellyttävä pitävästä usvasta – Laosista alkaen tällä matkalla tulemme kuulemma sitä vielä polttavassa auringonpaisteessa kaipaamaan.

Matkaa Halong Baylle on 160 kilometriä ja vietnamilaisessa liikenteessä siihen kuluu taukoineen lähes 4 tuntia. Puolesta välissä pysähdymme ostosparatiisiin/helvettiin, jossa meille yritetään myydä kaikkea marmoripatsaista silkkialusvaatteisiin. Osan tuotteista näppärät tytöt valmistavat samoissa tiloissa. Tavoillemme uskollisena emme osta täältäkään mitään, mutta käytämme sentään paikan kahvilassa hiukan rahaa. Ja valokuvina mukaan tarttuu valokuvina muutama marmori-, silkki- ja lakkatyö.

Vielä yksi pysähdys Halong Bayn alueen helmiteollisuutta esittelevässä paikassa (josta olisi tietysti myös saanut ostaa helmiä) ja olemme satamassa. Helmien valmistuksen esittely ei itse asiassa ollut huono ja oikeastaan ihan paikallaan jos kerran lahdella on useita paikkoja, missä näitä helmiä kasvatetaan.

Turisti matkalla Halong Baylle – helmiesittelypaikassa!

Halong Bay oli satunnaisen turistin näkökulmasta ehkä hiukan pettymys – tai sanotaanko niin, että ammattikuvaajan alueelta ottamat kuvat tai videot näyttävät

alueen niin paljon laajemmalta ja niin paljon kauniimmin, että veneretki satamasta melko suoraan yhteen luolaan ja sen jälkeen lounas laivalla sen hiukan saaristoa kierrellen on lattea versio siitä, mitä alue voisi näyttää. Dong Thien Gungin luola oli kyllä iso ja kauniisti värivalaistu ja näimme me niistä 1969 saarestakin varmaan ainakin muutaman sadan, myös suutelevat linnut. Mutta postikorteissa esiintyvät dzonkki-veneet loistivat poissaolollaan, emmekä kalastajakyläkään nähneet ... No, banaanilaiva sentään kävi meitä tervehtimässä, 50 000 VND:llä (pari euroa) olisi saanut tertun banaaneja – kukaan ei ostanut.

Paluumatkalla vajaa neljä tuntia bussissa toiseen kertaan alkoi jo puuduttaa – “kustannus” Halong Baylle pääsemiseksi oli tässä mielessä melko suuri, puolen päivän turistiretkestä lahdella, mutta kyllä me paikan halusimme nähdä, vaikkei se ihan kuvankauniina meille näyttäytynytäkään, joten jos päätös retkestä pitäisi tehdä uudelleen, niin toki lähtisimme!

Hotellimme retkitiskiltä päivätretken Halong Bayhin olisi voinut ostaa 2 500 000 VND:llä (=90€), kaupungilta varmaan halvemmallakin. Meidän retkemme oli osa tätä isoa Olympian “retkipakettia”. Halong Bayn alueella voi myös yöpyä, siellä on paljon mm. vietnamilaisten hääparien suosimia hotelleja ja lahdelle voi lähteä myös pidemmille risteilyille, joilla yövytään laivassa yö tai parikin.

P.S. Postikorteista otettu kuva niistä dzonk-veneistä, joita emme lahdella nähneet!

3 THOUGHTS ON “HALONG BAY”

1. **Milla - Pingviinimatkat**
NOVEMBER 6, 2014 AT 5:12 PM

Halong Bay on paikka jonne olen jo pidempään haaveillut. Ja nimenomaan tuollaiselle parin yön risteilylle.

2. **Lucky Traveller Merja**
NOVEMBER 6, 2014 AT 10:38 PM

Hei sinne! Oletteko menossa myös Ho Chi Minh Cityyn? Uteliaisuudesta kysyn, koska olen jo ostanut lennot sinne talvilomaksi.

3. **Pirkko**
NOVEMBER 7, 2014 AT 3:06 AM

Milla – kiitos kommentista ja on tuo paikka tosiaan näkemisen arvoinen. Ja jos aikataulusi antaa myöten, niin olemalla siellä pitempään kuin puolipäiväristeilyllä pääsee paikan utuiseen rauhallisuuteen paremmin sisälle.

Merja – joo, olemme menossa myös Ho Chi Minhiin, “kierrämme” sinne Hanoista Laosin ja Kambodzan kautta. Lisää tuossa [“matkaesitteessämme”](#).

HANOI

NOVEMBER 7, 2014

Hanoissa liityimme Olympian ryhmämatkaan, mutta saavuimme kaupunkiin jo edellisenä päivänä. Matka kentältä Hanoi Opera Hiltoniin (Hanoi Hiltonissa, kuuluisassa Hoa Lon vankilassa kävimme vasta myöhemmin) sujui vielä meitä vastassa olleella autolla ihan tavalliseen tapaan, mutta kun hetken päästä lähdimme etsimään “kotikauppaa” juotavia ostaaksemme, niin huomasimme todella tullemme uuteen maahan.

Hanoissa ei ole julkista liikennettä kuin nimeksi 4 – tai ehkä 7 – miljoonan asukkaan kaupunkiin, joten kaikilla on kaksipyöräinen kulkuneuvo, tyypillisimmillään skootteri, ja niitä on siis PALJON. Liikenne on yhtä kaaosta, ja jalankulkijana pääset kadun yli oikeastaan vaan rohkeasti yrittämällä. Ruuhka-aikaan liikennevaloissa kaksipyöräisiä on satoja – tai tuhansia ja kun myöhemmin matkustimme bussilla Halong Bayn alueelle ja näimme kaupungin ulkopuolella olevia tehtaita, niin niiden skootteriparkit olivat ISOJA. Parempien ravintoloiden henkilökunta saattaa yrittää pysäyttää liikennettä sen verran, että pääset kadun yli. Katuravintolat ovatkin sitten oma juttunsa – lasten puutarhahuonekalukokoisia pöytiä ja tuoleja kapeilla kujilla ja ravintolan keittiö niiden välissä, kadulla sekín.

Olympian ohjaama osuus syksyn matkastamme alkoi polkupyöräriksa-ajelulla hotellilta vanhan kaupungin kujille – 20 riksaa letkassa, sillä opas mukaan lukien meitä on 20 hengen ryhmä. Riksan istuimella liikenne tuntuu vielä hurjemmalta kuin kävellessä – kun kuljettaja yrittää päästä risteyksestä vaan menemällä sinne ja toivoen, että risteävä liikenne antaa tilaa, niin Sinä olet siinä keulassa ensimmäisenä. Mitään ei kuitenkaan tapahdu ja liikennekuolleisuus on kuulemma suhteellisen vähäistä: nopeudet ovat keskimäärin niin alhaisia, että selvittää ei-kuollettavilla kolhuilla. Kujilla näytetään myyvän kaikkeja, hiukan alueittain kuten Soullissakin, yhdellä kadulla kenkiä, toisella hedelmiä, kolmannella pehmoleluja. Ja sopivin välein matkamuistoja, retkiä turisteille, kilopesupalveua turisteille.

Me pesetimme ensimmäisen viikon pyykkiä Hiltonin pesulapalvelussa 30 eurolla, kilopesulassa olimme ehkä selvinnet 3 eurolla, mutta valitsimme helpon (ja kalliin!) vaihtoehdon.

Tunnissa riksakuskimme jo väsyvät rikkaiden (lue isojen) länsimaisten polkemiseen ja vaihdamme bussiin. Lennollamme Soulistä Hanoiin taisimme olla ainoat länsimaalaiset, mutta Hanoiin vanhaan kaupunkiin länsimaalaisetkin ovat hyvin

löytäneet – ehkä he tulevat muuta kautta kuin Soulista. Pariisista ehkä, entiseen siirtomaahansa. Länsimaalaiset hymyilevät täällä kaikki toisilleen – samassa veneessä ollaan.

Vanhankaupungin jälkeen vuorossa on kirjoitustaidon temppeli. Täällä on erityisesti kilpikonnaveistoksia, joiden selkiin on kiinnitetty tauluja, joissa on kirjoitusta – meille tietysti käsittämätöntä. Syvemmällä temppelialueella on alttareita – ja tietysti matkamuistomyymälöitä. Vanha puutarha istutuksineen ja harmaine kivimuureineen on kuitenkin kaunis.

Illalla kävimme vielä katsomassa vesinukketeatteria – tunnustan, etten ollut etukäteen ottanut tästä selvää, enkä siis tiennyt ihan mitä odottaa ja ensimmäisen nuken tullessa näyttämölle (pieneen uima-altaaseen) mietin, että miten näyttelijä tuon nuken alla hengittää, mutta aukenihan se: näyttelijät olivat kaislaverhon takana ja nukkeja liikutellaan pitkien keppien ja narujen avulla, mutta vaikka näyttelijätkin olivat vedessä, niin vaan lantiolle asti. Esityksessä vilahteli kaloja, lintuja, käärmeitä, lohikäärmeitä ja tietysti tällä alueella mystinen kilpikonna miekkoineen. Lohikäärmeet syöksivät tulta – ja vettä ja korkea-arvoiset virkamiehet (siis virkamiesnuket) kulkivat hienoissa veneissään ympäri näyttämöä (siis uima-allasta).

Halong Bay – päivän jälkeen jatkoimme tutustumista Hanoi nähtävyyksiin: Ho Chi Minhin mausoleumi (tosin hänen patsamoitua ruumistaan emme, pitäisikö sanoa onneksi, päässet näkemään, sillä yli 50-vuotias ruumis oli “huollossa”), presidentin palatsi, jonka alueella oli myös Ho Chi Minhin asumuksia parikin ja hänen käyttämiään autoja ja itse Ho Chi Minh patsaana istumassa mangokujan reunalla puutahakalusteissa. Samalla alueella oli myös yhden pylvään pagoda, jolta vielä nykyisinkin pyydetään lapsionnea (olisikohan jo meille vähän myöhäistä!). Mielenkiintoista muuten miten nämä yksipuoluejärjestelmien johtajat kuten Ho Chi Minh, Mao ja Lenin, muutamia mainitakseni, nostetaan kuolemattomaan maineeseen ja kansa kiertää paikkoja, jotka liittyivät näiden miesten historiaan kuin temppeleitä ...

Ho Chi Minhin mausoleumi Presidentin palatsi

Kävimme myös katsastamassa Hoa Lon -vankilan, myös Hanoi Hiltonina tunnetun, jossa Vietnamin sodan, tai kuten sitä täällä kutsutaan, Amerikan sodan, aikana myös amerikkalaisia sotavankeja pidettiin. Tämä on kuitenkin vaan pieni osa vankilan historiaa, siellä on aikoinaan myös pidetty ihan tämän maan kansalaisiakin vankina. Ja mestattu heitä ranskalaisella giljotiinilla, sekin siirtomaavallan tälle maalle antamaa perintöä.

Lopun iltapäivää kiertelemme vielä vanhassa kaupungissa, tällä kertaa jalan, vaikka se vaikeaa liikenteen ja jalkakäytävät vallanneiden kauppojen ja skoottereiden takia onkin. Käymme käänntymässä myös Dong Xuanin torilla, mutta se oli jo niin täynnä kaikkea tuota samaa kuin kujillakin, ettei niiden välissä, alle metrin levyisillä poluilla mahdu edes kulkemaan.

Pakenemme kaaosta hotellin, sen oikean, iltapäiväteelle.

Hanoista jatkamme Laosiin, mutta palaamme vielä myöhemmin Ho Chi Minh Cityyn, Etelä-Vietnamiin, joka on kuulemma ilmastoltaan ihan erilainen kuin utuinen Pohjois-Vietnamin Hanoi.

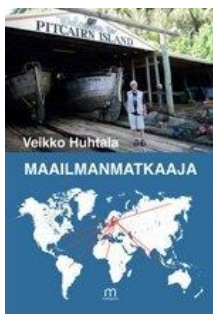
MAAILMANMATKAAJA -KIRJA

NOVEMBER 8, 2014

[Maailmanmatkaajaklubin](#) matkailen jäsen, Veikko Huhtala, on koonnut matkakokemuksensa kirjaksi – ja Veikolla niitä riittää, onhan hän käynyt lähes jokaisessa maailmankolkassa, tuon lähes [kaikkein laajimman maabongauslistan](#) mukaan.

Kirjan on julkaissut Mediapinta ja sen [voi halutessaan tilata täältä](#).

En ole vielä kirjaan tutustunut, mutta suunnitelmissa on, heti Suomeen palattuamme.

LUANG PRABANG

NOVEMBER 9, 2014

Luang Prabangissa aloitamme urheilemalla: kiipeämme 328 askelmaa ylös Phu Si - kukkulalle katsomaan auringonlaskua ja sieltä avautuvaa näkymää tähän pieneen kaupunkiin – tai pitäisikö sanoa kylään. Aasian mittakaavassa 65 000 asukasta ei ole paljon. Tosin turisteja onkin sitten satoja tuhansia per vuosi sen jälkeen kun kaupungista tuli Unescon maailmanperintökohde. Istuessamme ylhäällä mäellä satojen muiden turistien kanssa tulee mieleen, että olemmekohan me myöhässä – kaikki muut näyttävät olevan nuoria reppureissaajia, jotka auringonlaskua odotellessaan vertailevat Thaimaan saaria keskenään.

Pääkadulle Th Sisavangvong auringonlaskun jälkeen levittäytyvät iltamarkkinat ovat täynnä t-paitoja, väljiä housuja, mekkoja, huiveja, erilaisia käsitöitä ja matkamuisia. Kadun toisessa päässä ovat retkimyymälät: norsuratsastusta, kajaakkiretkiä, pyöräilyä, vaellusta. Me, jotka emme ole reppureissaajia, emme osta retkiä, sillä ne on jo ostettu, se ainoa, Mekong-joen risteily. Katujen kojuista voi ostaa hedelmämehuja ja crepesejä, mutta me syömmme päivällisemme ravintolassa.

Aamulla heräämme varhain – almuseremonia alkaa jo aamukuudelta. Oransseihin kaapuihin pukeutuneet munkit kävelevät jonona kadulla poimien paikallisten heille tarjoamaa ruokaa laukkuihinsa. Osa antaa munkeille rahaa. Ja munkit antavat osan saamastaan ruuasta heitä köyhemmille katulapsille.

Almuseremonian jälkeen kävelemme aamumarkkinoiden läpi – nyt tarjolla on ruokaa, vihanneksia, lihaa, kalaa, lintuja, hyönteisiä (!), kukkia ... luultavasti lähes mitä tahansa. Linnut ovat torilla elävinä, samoin osa kaloista.

Myöhemmin palaamme kylän keskustaan ja kierrämme Luang Prabangia Unescon maailmanperintökohteen näkökulmasta. Käymme entisessä kuninkaallisessa palatsissa, joka nykyisin toimii kansallismuseona. Tungosta ja ruuhkaa – etenkin kun museoon ei saa ottaa mitään lompakkoa suurempaa mukaansa, joten kaikki tungeksivat lokerikoille, jonne jätetään rept ja kamerat. Kengät jätetään aina rakennusten ulkopuolella. Museossa näemme kuninkaan vastaanottotiloja, kuninkaan ja kuningattaren makuuhuoneet – ja runsaasti buddhan patsaista. Valtiollisten lahjojen osaston mielenkiintoisin kohta oli mielestäni pieni Laosin lippu, joka oli käynyt Apollo 11:n kanssa kuussa ja joka oli sitten palautettu Laosiin parin kuukivimurusen kanssa.

Kansallismuseosta jatkoimme temppelitä ja buddhapatsaita kiertäen – ja yrittäen oppaamme opastamana käyttäytyä oikein: ei kenkiä, ei päähineitä, eikä edes aurinkolaseja pään päällä buddhan edessä. Ja buddhalle ei saa kääntää selkäänsä. Amerikkalaisturistit, jotka tunkevat itsensä buddhapatsaiden eteen kuvattaviksi eivät taida välittää patsaiden uskonnollisesta merkityksestä paikallisille juurikaan.

[Wat Mai Suwannaphumhamin](#) alueella on myös munkkien asuin- ja opetustiloja – ja munkkien oransseja kaapuja kuivumassa.

[Wat Xieng Thong](#)issa ihastelemme elämänpuuta temppelein takaseinässä – ja yleisesti kullalla koristeltujen rakennusten kimallusta auringonpaisteessa.

Iltapäivällä kylä hiljenee – tai kuten oppaamme sanoo, kylä, kuten koko maa, vaipuu koomaan – herätäkseen vasta auringonlaskun aikaan.

Me palaamme lounaan jälkeen [Le Palais Juliana -hotellille](#) ja kaikkein kuumimman ajan jälkeen altaalle – päivän urheiluvoitukseksi tänään kilometrin uinti!

Luang Prabangista lisää voit lukea vaikka tästä [Rantapallon kuvauksesta](#).

MEKONG-JOELTA VIENTIANEEN

[NOVEMBER 10, 2014 PSCHILDT 4 COMMENTS](#)

Mekong-joki, tuo Tiibetistä alkunsa saava, Kiinan, Myanmarin, Thaimaan, Laosin, Kambodzan ja Vietnamin kautta Etelä-Kiinan mereen kiemurteleva, ainakin Luang Prabangin kohdalla ruskeavetinen vesiväylä, on näkyvästi läsnä Luang Prabangissa. Joen partailla on rantaravintoloita ja vanhan kuninkaanpalatsin pääsisäänkäynti on joelle päin, sillä joki oli alueen valtatie ennen teitä. Siis, joelle.

Teemme puolen päivän mittaisen jokiristeilyn [Pak Oun](#)luolille ja vierailemme viereisessä Muangkeon kylässä. Luolia on kaksi, alempi ja ylempi. Alemmassa tungos on melkoinen, kun kaikki turisteja tuovat jokiveneet rantautuvat yhtäkaa (tai siltä ainakin tuntui) pieneen satamaan ja turistit kiipeävät portaita ylöspäin ja toiset alaspäin. Luolassa on buddha jos toinenkin – väittävät, että vanhoja buddha-patsaita tuodaan tänne, kun niitä ei saa hävittääkään. Ylemmälle luolalle on runsaat 200 porrasta, joten siellä turisteja on jo vähemmän – mutta buddhapatsaita riittää kyllä sinnekin. Päivän urheilusuurituksen jälkeen olemme taas hikisenmärkiä, mutta onneksi paluumatkalla Luang Prabangiin tuuli joella kuivattaa.

Kylässä on tarjolla huiveja joka talosta, mutta suuntaamme koululle kynien ja vihkojen kanssa. Luokassa on kuitenkin vain tarha-ikäisiä lapsia, jotka tuskin osaavat kynää kädessään pitää, ilman opettajaa, opettaja on kuulemma tänään jossain poissa. Olisikohan ollut parempi, että jokainen meistä olisi ostanut sen viiden dollarin huivin sen sijaan, että jaamme vihkoja ja kyniä almuina 3-vuotiaille?

Syömmme maittavan lounaan jokirannan Villa Nagagan terassiravintolassa ja jatkamme vielä päivän toiseen “hyväntekeväisyiskohteeseen”, valtion ylläpitämään orpokotiin Ban Nadoun kylässä, jossa on yli 500 lasta ja 50 opettajaa. Täällä sentään annamme tarvikkekassit rehtorille, joka ehkä osaa kohdistaa ne oikeille oppilaille ja pääsemme katsomaan oppilaita luokissaan ja jopa kurkistamaan oppilaiden makuutiloihin ja paikan keittiörakennukseen. Vierailu ei kuitenkaan jotenkaan tunnu oikealta – tirkistelemme toisten ihmisten elämään lasten makuusaleissa ja kun seuraavan aamun lennolla Lao Airin lehdessä huomaan jutun otsikolla “Be a Child Safe Traveller” siinä kehotetaankin olemaan vierailematta orpokodeissa. Voimme puolustautua sillä, että päätöksen vierailusta teki oppaamme, mutta emme myöskään olleet kuuluvasti eri mieltä iltapäivän ohjelmasta ...

Oppaamme kertoo myös, että Laos on ehkä maailman eniten pommitettu maa, sillä Yhdysvallat pommitti sitä lähes vuosikymmenen, sillä Vietkongin huoltotie kulki Laosin ja Kambodzan kautta. Räjähämättömiä pommeja löytyy edelleen siinä määrin, että satoja laosilaisia kuolee edelleen vuosittain niiden takia – ehkä tällä asialla on edelleen joku yhteys näihin orpoihin. Yhdysvaltojen pommitusten aikana kaikki laoslaiset eivät kuulemma välttämättä edes tieneet miksi heitä pommitetaan.

Oppaaltamme Timo Montolta on myös peräisin luonnehdinta näiden maiden kansoista: Khmerit istuttavat riisin, vietnamilaiset korjaavat sadon ja laot kuuntelevat kun riisi kasvaa. Luang Prabangissa on kieltämättä ruuhkaisimpia turistiryisiä lukuunottamatta ollut hiljaista ja rauhallista – saa sitten nähdä miten pääkaupunki Vientianessa, johon seuraavaksi suuntaamme.

...

Vientianessa on tarjolla aamupäivän temppeli/stupa-kierros ennen lounasta ja hotellin uima-allasta. Lämpötila on täälläkin 33 asteen pinnassa, joten uima-allas houkuttaa melkein buddhapatsaita enemmän.

Sitaketin temppelinainutlaatuisuus oli, että se säilyi thaimaalaisten tuhotessa kaupunkia 1800-luvun alkupuolella, ehkä koska he käyttivät sitä tukikohtanaan tai koska se oli enemmän thai- kuin laotyyliä. Temppeliä ympäröivät muurit olivat täynnä koloja, joissa oli pieniä buddhapatsaita säilössä – ehkä näiden kannattaisi lopettaa buddhapatsaiden tuottaminen, kun nykyisissäkin tuntuu jo olevan säilytysongelmaa. Näemme myös presidentinlinnan, joka on Sitaketin temppelin välittömässä läheisyydessä.

Wat Phra Kaeon -temppelin/museon jujuna on, että siellä on ennen säilötty sittemmin Bangkokiin ryöstettyä smadagri(jade)buddhaa. Nyt tilalla on kopio tästä alle metrin mittaisesta buddhasta ja sen ympärillä paljon almuina annettua rahaa. Toki temppelissä on myös muutama sata tai tuhat muuta buddhan patsasta.

Tempeleistä stupaan – That Luangin stupa on kansallisylpeys ja se kohoaa korkeana ja kultaisena.

Patuxay-riemukaarella olisi voinut nousta vajaa 200 askelmaa nähdäkseen sieltä Vientianen kaupunkinäkymiä, mutta juuri ennen lounasta jätämme tällä kertaa hikisen urheilutuokion väliin. Sitäpaitsi aamulennon vaatiman kello 5:n herätyksen jäljiltä väsyttää jo puoliltapäivin.

Illalla kävelemme kuitenkin vielä katsomaan auringonlaskua Mekong-joelle. Täällä Mekong on Laosin ja Thaimaan rajajokena: toisella puolella on toinen maa.

4 THOUGHTS ON "MEKONG-JOELTA VIENTIANEEN"

1. [Annika - Tarinoita Maailmalta](#)
[NOVEMBER 11, 2014 AT 5:07 PM](#)

Kauniita kuvia, olisi ihana reissata Aasiassakin. Tuo Buddha-luola olisi tosi mielenkiintoinen paikka käydä ja siellä olisi varmasti vaikka minkälaisia kuvausmahdollisuuksia

2. **Pirkko**

[NOVEMBER 12, 2014 AT 3:30 AM](#)

Kiitos Annika! Luolassa tosiaan oli vaikka mitä – osittain aika haastavia kohteita, olisi salamavirityksille ollut käyttöä ... Kun joulukuussa palaamme kotiin, niin postaan lisää kuvia Picasaan – ja kerron siitä sitten blogissakin tietysti, eli pysy kuulolla, niinsaatat nähdä lisääkin luolasta

3. **UrbaaniLaura**

[NOVEMBER 16, 2014 AT 12:58 PM](#)

Tuttuja paikkoja, tuttu joki! Kaunista seutua, ehdottomasti. Laos on kiinnostava kohde ja varmasti pysyy edes jossakin määrin koskemattomampana kuin viereiset merenrantamaat.

4. **Pirkko**

[DECEMBER 1, 2014 AT 10:48 AM](#)

Kiitos kommentista Laura – laahaa vähän tiukkatahtisen reissun takia jäljessä

kommenttien kommentointi

Mutta, joo, samaa mieltä kanssasi, että Laos oli vielä ainakin rauhallisempi, uneliaampi kuin naapurinsa ja sikäli turistille miellyttävämpi.

LAOS

[NOVEMBER 11, 2014](#)

Sabaidee sanovat laolaiset, laittavat kätensä yhteen ja kumartavat. Hotellien ja ravintoloiden henkilökunta tietenkin, mutta myös pienet lapset. Köyhyydestään huolimatta kansa hymyilee ystävällisesti joka paikassa.

Neljässä päivässä ehdimme nähdä laojen maasta [Luang Prabangin](#), [Mekong-jokea](#) ja [hiukan pääkaupunki Vientiana](#) (linkit vievät juttuihini näistä paikoista).

Ehdimme myös jotenkuten oppia elämään dollareiden ja kipiien sekamelskassa: pieni olut ja cokis maksavat 2,5 dollaria, annat kolme ja saat takaisin 5000 kipiä. Luang Prabangissa, jossa kylänraitilla kulkevista ihmisistä lähes kaikilla on taskuissaan dollareita, saat vaihtorahasikin dollareina, mutta Vientianessa turisteja on vähemmän ja vaikka dollareilla voi maksaa ja minimarkettien kassa ilmoittaa hinnat dollareissa, kipeissä ja jopa euroissa niin kip on päävaluutta.

Matkamme Laosiin oli osa [marraskuista Aasian kierroksiamme](#), joten enemmän kustannuksista vasta sitten koko kierroksen jälkeen – ja koska Laosissa kävimme osana Olympian suurta Indokiinan kiertomatkaa, niin juuri Laosin osuuden erottaminen ei taida kovin tarkkaan onnistuakaan.

Luang Prabangissa tunsimme hiukan olevamme eri joukkoa kun siellä sankoin joukoin kulkevat nuoret reppureissaajat, mutta Vientianessa olemme vain länkkäreitä, joita itse asiassa ei ollut mitenkään silmiinpistävästi paljon. Länkkäreistä puheenollen niin Luang Prabangissa kuin Vientianessa on Skandinavian Bakery -niminen kahvila, josta saa meikäläisittäin kotoisia leivonnaisia, kuten vaikka joulupipareita – eli korkkasimme mekin sitten joulukauden jo marraskuussa! Vientianen kahvilasta olisi myös saanut ruotsalaista nuuskaa (emme ostaneet).

PHNOM PENH

NOVEMBER 13, 2014

Onneksi Kambodzalla on Angkor Wat, joka tuo köyhään maahan runsaasti turisteja, toistaa oppaamme.

Aloitamme kuitenkin Kambodzan vierailumme pääkaupunki Phnom Penhistä. Tänne ei tulla niinkään palatsien, temppelien tai buddhapatsaiden takia, vaikka niitäkin kaupungissa on.

Tänne tullaan kauhistelemaan [punakhmerien 1975-79 tekemää kansanmurhaa](#), jossa jopa 1,7 miljoonaa kambodzealaista, tapettiin.

Osana Vietnamin sotaa USAn ja CIAn tukemana pääministeri Lon Nol syrjäytti kuningas Norodom Sihanoukin 1970. 1975 Saigonin (Etelä-Vietnamin) kaaduttua Kambodzan kommunistinen puolue, eli punakhmerit nousivat Pol Potin johdolla valtaan Phnom Penhissä ja aloittivat uuden Kambodzan rakentamisen, mm. siirtämällä kansaa mielivaltaisesti pakkotyöhön maaseudulle ja raivaamalla pois kaikki heidän kanssaan eri mieltä olleet. 1979 vietnamilaiset valloittivat Kambodzan ja suistivat punakhmerit vallasta ja vasta 1993 maassa pidettiin ensimmäiset vaalit YK:n valvonnassa.

Kansanmurhaan liittyvät oikeudenkäynnit ovat edelleen meneillään – tai itse asiassa vasta äskettäin (2006) kunnolla alkaneet.

Vierailemme ensin kuoleman kentällä Cheung Ekin kylässä n. 15 km Phnom Penhistä. Tällaisia kuoleman kenttiä (Killing Fields) on tähän mennessä löydetty 343.

Alueen keskellä on korkea stupa, jonka ikkunoista näkee sen sisälle asetetut pääkallot. Monet kalloista ovat kovin pieniä – punakhmerit tappoivat myös lapset. Ruohokentillä on isoja kuoppia – nämä ovat avattuja hautoja, mutta vain osa haudoista on avattu. Alueen poluilla saattaa myös nähdä sateiden myötä esiin huuhtoutuineita luita tai uhrien vaatteita, jotka toki kerätään laatikoihin sitten, jos ne tulevat kokonaan esille. Meille esitellään myös kuivunut terävä palmunlehti, jollaisia kuulemma käytettiin uhrien päiden katkaisemiseen – luoteja ei ollut. Tappaminen saatettiin myös tehdä puuseipäillä tai lyömällä uhria puuta vasten.

Paikallisoppaamme kertoo isänsä olleen valtion virkamies ennen punakhmerien valtaannousua, mutta onneksi (!!!) hän kuoli nälkään, sillä muuten hänet olisi tapettu punakhmerien toimesta, ja silloin myös muu perhe olisi tapettu. Paikallisoppaamme on syntynyt vuonna 1975. Hän ja hänen äitinsä säästyivät.

Choeung Ekin jälkeen palaamme kaupunkiin ja vankilamuseoon Tuol Slengiin (koodinimeltään S-21). Tämä koulu muunnettiin kuulustelukeskukseksi ja vankilaksi, josta arviolta 17 000 vankia vietiin mm. Choeung Ekin kuoleman kentälle. Pääsemme näkemään entisiä luokkahuoneita, jotka on muutettu selleiksi, valokuvia uhreista ja uhrien kuvausten perusteella tehtyjä maalauksia, joissa kuvataan kidutusta ja tappamista. Myös täällä vitriineissä esillä pääkalloja. Alueella on myös punakhmerien hallinnon romahtaessa tapettujen viimeisten vankien haudat.

Tavanomaisten matkamuistojen lisäksi yksi niistä seitsemästä henkilöstä, jotka selvisivät hengissä Tuol Slengistä, myy kirjoittamaansa kirjaa 10 dollarin hintaan. Vaikka harvoin ostamme matkoillamme enää mitään, ostamme kirjan.

Kansanmurhaan liittyvien “nähtävyyksien” lisäksi vierailimme Phnom Penhissä palatsialueella, jossa on runsaasti temppeleitä ja stupia ja näissä buddhapatsaita. Tempeleistä ehkä tärkein on hopeapagoda, jonka lattia on päällystetty hopealaatoilla, jostain syystä.

Kuningas Norodom Sihanouk oli vallassa myös punakhmerien hallinnon aikana – kulissina – varsinaisesti maata hallitsi Pol Pot. Hänen poikansa, Norodom Sihamoni, nousi, oppaamme mukaan vastentahtoisesti, valtaan 2004 – balettitanssija ja tanssin opettaja asui sitä ennen lähes 20 vuotta Pariisissa.

Käymme myös Foreign Correspondents Clubilla, kaupungissa myös vaikeina aikoina oleskelleiden ulkomaan kirjeenvaihtajien ja muiden ulkomaalaisten suosimassa ravintolassa – ja ihailimme täälläkin auringonlaskua Mekong-joella, tällä kertaa ihan joelta käsin pienellä alkuillan risteilyllä.

Matkabloggaajista myös Unelmatrippi-blogia pitävät Jepa ja Hemmo kävivät äskettäin – ja kirjoittivat – [samoista maisemista](#).

ANGKORIN JUMALAT

NOVEMBER 15, 2014

Aulikki Oksasen Kamputsea-sarjan runo Angkorin jumalat vie meidät Phnom Penhin kuoleman kentiltä hienosti Angkorin maisemiin:

*Armahda meitä, Ushas, seitsemän lehmän vaunuissa,
herätä vanhat jumalat, Angkorin nukkuvat patsaat!
Anna päivän hävetä omaa nousuaan,
sarastuksen kauhistua teurastajan riepujaan,
ja kuin yöllä, säkkipimeässä
ravaa pelko nikotellen laukausten tahdissa,
ja sataa tiiliä ja tulta, lisko kivettyy
syvälle koloihinsa aistiessaan kuoleman,
armahda meitä Ushas, aamuruskon valtias!
Herää Vishnu, liikkumattoman
pronssihiippasi alla, ikivanhojen
temppeleiden huminassa, herää Vishnu,
ravista korvista lootuksen siitepöly, taivaallisten*

*tanssijattariesi helmankahina, herää Vishnu,
ja kuuntele: khmerien kansa valittaa
kuin keihään lävistämä vauhko puhveli!
Kiiruhda Vishnu, riennä kaupunkiin
Garudan siivillä, ja iske maahan
tappajasirkat, ihmiskuoriaiset,
Pol Potin mustiin puetut termiinit. Kuuntele meitä Vishnu,
jumalten ykseydessä, Angkorin tornien
jylinässä, säästä khmerien
ylpeä, kauan vaeltanut veri!*

Saavuimme siis eilen Siem Reapiin ja tulevat kaksi päivää paneudumme laajan alueen lukuisista tempeleistä hienoimpiin. Ja asumme alueen hienoimmassa (?) hotellissa, [Victoria Angkorissa](#), jossa buffet-aamiaisen juomavalikoimiin kuuluu myös kuohuviini! Tämä se taitaa olla, [marraskuun kiertomatkamme](#) kohokohta! Angkorin lähes kaikkien hotellien nimessä on muuten sana Angkor jossain välissä, joten hotellikortti kannattaa pitää mukana tai muistaa se toinen sana hotellin nimestä – meidän tapauksessamme Victoria.

TONLE SAP -JÄRVELLÄ

[NOVEMBER 15, 2014 PSCHILDT 4 COMMENTS](#)

Tutustumme Siem Reapin alueen lukuisiin tempeleihin ja muihin kohteisiin, kuten tämä Tonle Sap -järvi useamman erillisen retken taktiikalla. Tänäpäivänä kävimme ensin aamuvarhaisella Ta Prohm -temppelillä, jossa puiden massiiviset juurakot pitävät lähes tuhatvuotista temppeliä tiukassa syleilyssään. Vasta sen jälkeen nautimme välillä aamiaisen hotellillamme ja jatkoimme sitten 15 kilometrin päässä Siem Reapista sijaitsevalle Tonle Sap -järvelle. Järviretken jälkeen vuorossa oli hetken aikaa hotellin uima-allas ja sen jälkeen vielä retki Angkor Watin temppelille auringonlaskun aikaan. Angkorin alueen tempeleitä kierrämme lähipäivinä vielä lisää ja palaan niihin vasta niitä hiukan sulateltuani – käydään siis sitä odotellessa Tonle Sap -järvellä.

Tonle Sap -järveä väitetään yhdeksi maailman kalaisimmaksi makean veden järveksi ja on Unescon luontokohde. Alueen asukkaat asuvat järvessä tolppien varassa tai kelluvissa taloissa, ja kun järven pinnan korkeus ja pinta-ala muuttuu sadetilanteen mukaan, niin asukkaat muuttavat taloista ja kylistä toiseen tilanteen mukaan. Monet alueen köyhissä oloissa elävistä asukkaista ovat vietnamilaista alkuperää ja kristittyjä, ja siis Kambodzassa ei niin suosittua vähemmistöä Vietnamin miehitettyä Kambodzan 1979.

Lähdemme järvelle jonkinlaisesta satamasta, vesibussin tapaisella ja näemme aluksi kapeassa salmessa lähinnä vedessä kasvavia puita ja vesihyasinttia kaikkialla. Salmen avauduttua hiukan laajemmaksi vesialueeksi saavumme kylään, jossa on kyläläisten asumuksia, kauppoja, kristitty kirkko ja buddhalaistemppli ja lähetysasema.

Satumme kylään koulupäivän loppumisen aikoihin ja liikkeellä on paljon veneitä, joissa on koululaisia – vähän erilainen koulumatka ja koulukuljetus täällä. Jos näitä nyt koulukuljetuksiksi voisi sanoa, sillä lapset kulkevat veneillä keskenään.

Kylälaisten taloissa näytetään tekevän kalastamiseen liittyviä askareita, selvitetään ja paikataan verkkoja ja siirretään kaloja veneistä astioihin.

Järvellä on tietysti myös turistiryssä, josta saa dollarilla juotavaa ja voi ihmetellä surkeaa krokotiilia pienessä aitauksessa. Ei ehkä kovinkaan mielenkiintoinen pysähdys tämä, vaikka muutamat tarjolla olleet taulut olivatkin ihan kivan näköisiä. Mutta koko alueen näkeminen, taloineen ja ihmisineen oli kiehtova kokemus – en muista, että vastaavaa

olisimme oikein missään muualla nähneet. Merimustalaisten asumukset Thaimaassa monta vuotta sitten, mutta täällä näkemämme kylä oli kyllä sitä raikkaampi ja elävämpi kokemus!

Joella näimme myös jonkin verran lintuja, merimetsoja, haikaroita ja kuningaskalastajia, mutta kun tämä ei ollut luontosafari, niin niitä ei erityisesti pysähdytty ihmettelemään, eikä kuvaamaan.

Tonle Sap -järveen liittyen vielä sellainen fakta, että järvisysteemiä pitkin pääsee aina Phnom Penhiin asti, jos ei ihan keskellä kuivaa kautta yritä – ilmeisen mielenkiintoinen vaihtoehto ainakin Phnom Penh – Siem Reap -välin matkustamiseen bussilla. Me lensimme tuonkin välin, kun olemme tälläkin kertaa liikkeellä melko tiukalla aikataululla per maa.

4 THOUGHTS ON “TONLE SAP -JÄRVELLÄ”

1. **Matti**

[NOVEMBER 15, 2014 AT 5:59 PM](#)

Kiitos paljon Kambodzan tarinoista! Tosi mielenkiintoista lukea näitä nyt, kun oma Siem Reap – Phnom Penh – Ho Chi Minh -reissu hämmöittää viiden viikon päässä.

1. **Pirkko**

[NOVEMBER 16, 2014 AT 2:23 AM](#)

Kiitos Matti – ihanaa lukea, että joku kokee juttumme “tarpeellisiksi”! Angkorin temppeleistä yritän kirjoittaa seuraavaksi , vaikka siinä tulee olemaan haasteensa, etenkin kuvien osalta – miten pystyä valitsemaan vain kohtuullinen määrä kuvia näistä sadoista ja taas sadoista kuvista, joita temppeleistä olemme ottaneet ja näinä päivinä vielä tulemme ottamaan!

2. Merja

NOVEMBER 16, 2014 AT 6:54 AM

Kaikki luen ja kuvat katselen

3. Pirkko

NOVEMBER 16, 2014 AT 9:22 AM

KIITOS Merja!

Kun nuoremmat bloggaajat vitsailevat, että eihän tätä varmaan lue kuin äiti, niin voinen ajatella, että ainakin Merja lukee – ennen nettiaikaa edesmenneestä äidistäni kun ei koskaan ole ollut tämän blogin lukijaksi

YOU BUY POSTCARD, SIR?

NOVEMBER 16, 2014

Angkorin temppeillä lapset kulkevat perässäsi postikorttipinon kanssa ja kysyvät:
You buy postcard? One dollar, ten postcards! One, two, three ...

Oppaamme kertoo tarinan, joka saattaa olla tosikin: Pieni tyttö oli saanut hänet keskustelemaan kanssaan ja kysynyt mistä hän on ja saatuaan vastauksen Finland sanonut, että maan pääkaupunki on sitten Helsinki. Aika hyvin pieneltä kambodzalaistytöltä. Keskustelu oli sitten edennyt muutaman muunkin Euroopan valtion pääkaupungin arvuuttelulla (tietämisellä!) ja tyttö pärjäsikin hyvin. Lopulta hän ehdotti, että jos hän tietää vielä seuraavankin maan pääkaupungin, niin opas ostaa kortit.

Tässä vaiheessa opas vaikeroimaan:

But, I don't have any friends, johon myyjä riemukkaasti:

Do you know why you don't have any friends?
Because you don't send any postcards!

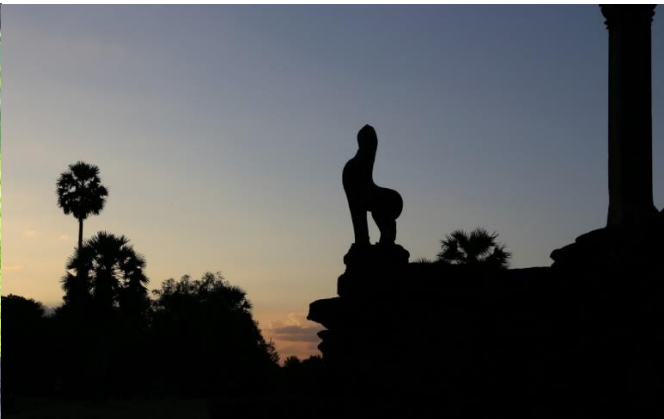
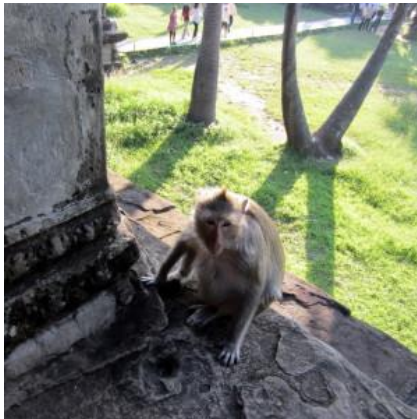
Ta Prohm

Aloitimme Ta Prohm -temppelistä, jossa puut kasvavat myös temppelien päällä ja mahtavien kapokkipuiden juuret syleilevät raunioita. Tämä kuningas Jayavarma VII:n äidilleen 1100-luvulla rakentama temppeli oli myös [elokuvan Tomb Raider näyttämönä](#), [Angelina Jolien esittäessä pääosaa](#) – temppelille pääss nykyisin myös pyytämällä kyydin Angelina Jolie -temppelille.

Angkor Wat

Seuraavana olikin sitten jo vuorossa Angkor Wat. Iltapäivällä vaelsimme temppelille valtavan vallihaudan ylittävää siltaa – kuten tuhannet muutkin turistit, jotka olivat tulleet katsomaan auringonlaskua Angkor Watin alueelle. Angkor Wat -kompleksin tornit nousevat 65 metrin korkeuteen ja ennen kuin pääsemme (jonottamaan) nousua taivaan tasolle kuljemme läpi ihmiskunnan (alin) ja maan ja tasot. Seinillä on apsara-tanssijoiden hahmoja ja isoja reliefejä, joihin meitä hiukan perehdytettiin jo ensimmäisenä Siem Reapin iltanamme kansallismuseossa. Nousu taivaan tasolle tuntui tärkeältä, kun kaikki muutkin sinne halusivat, mutta näkymät sieltä eivät sitten ehkä kuitenkaan olleet häikäiseviä. Paras paikka ottaa niitä tyypillisimpiä Angkor Wat -kuvia oli lootuslammen rannalla, minkä toki matkamuistoja ja postikortteja kaupustelevat myyjätkin tiesivät.

Banteay Srey

Banteay Srey -temppelillä, naisten temppeliksi kutsutulla, käymme toisen Siem Reap -päivämme aamuna. Naisten temppeliksi sitä kutsutaan, niin nimensä kuin sen koristelujen pitsimäisen herkkyyden takia. Banteay Srey on Angkor Watiin ja Ta Prohmiinkin verrattuna pieni ja sijaitsee 38 km Siem Reapistä. Punaisesta hiekkakivestä 1100-luvun lopulla rakennettu temppeli on kuitenkin ihan omanlaatuisensa ja sellaisena vierailun arvoinen. Rakennusten päätykolmioissa voi nähdä näitä pikkutarkkoja kuvia ja temppelin pihalla apinoiden ja apsara-tanssijoiden patsaita. Tämäkin temppeli on vallihaudan ympäröimä, mutta vallihautakin on tietysti pienempi eikä Angkor Watista kaikkien tyypillisesti ottamaa heijastuskuvaa oikein saa – tai jos vaikka jossain määrin saisikin, niin alueen turistimassat viimeistään pilaavat ne. Tännekin olisi pitänyt lähteä aamukuudelta, eikä vasta klo 9.

Bayon ja Angkor Thom

Banteay Srey:ltä jatkoimme lounaan jälkeen Angkor Thomin alueelle. Aloitamme Bayonin temppelistä, joka Angkorin alueen oppaat mainitsevat Angkor Watin jälkeen seuraavaksi tärkeimmäksi alueella.

Myös Bayonista "kuuluu" ensin ottaa kuva, jossa temppeli myös heijastuu sitä ympäröivään vallihautaan, paikallisopas näyttää kiven tarkkuudella, että tästä kohtaa saa parhaan kuvan. Seuraavaksi Bayonissa huomio kiinnittyy sen lukuisissa torneissa oleviin isoihin kasvokuviiin – temppelialueen jäljellä olevissa 37 tornissa on edelleen n. 200 kasvokuvaa. Kasvokuvien lisäksi Bayonissa on erityisen rikkaita ja isoa reliefejä, metri toisensa jälkeen tarinoita menneisyydestä kaiverrettuna seiniin. Tuhansista niistä erotettavissa olevista yksittäisistä kuvista kurkien tanssi kuulemma ehkä kuuluisin. Myös täällä kiipeämme ylös temppelin keskelle – ei niin korkealle kuin Angkor Watissa, mutta päivän portaat kuitenkin. Ylös johtavien portaiden löytäminen, kun ensin kiertelin temppeliä hiukan sivummalta, enkä kävellyt suoraan sääntuloköytövä eiteenpäin meinasi muodostua ihan oikean reitin löytämiseksi labyrintissa, mutta löytyihän se lopulta! Lassekin oli palannut pääreitille, joten tunsin välillä olevani oikeasti yksin ja eksyksissä harmaassa kivilabyrintissa – harvinaista kyllä Bayonissa oli tosi vähän muita turisteja käyntimme aikana.

Bayonin lisäksi katsastimme kevyesti Angkor Thomin alueen muista tempeleistä Baphuonin ja Phimeanakasin, mutta jotenkin alkoi siinä vaiheessa olla jo tempelikiintiö siltä illalta olla täynnä ja aurinkokin oli painumassa mailleen.

Angkor Thomin alueelle saavuttaessa pysähdyimme sillalla, jonka vasemmalla puolella on hyviä esittäviä patsasrivistö ja oikealla puolella pahoja. Eivät ne niin erilaisilta näyttäneet. Silta johtaa elefanttiportille, jota myös pysähdyimme hetkeksi ihaillemaan. Elefanttien näkeminen vaatii kyllä hiukan mielikuvitusta.

Lopuksi ennen Angkor Thomista lähtöämme katselemme vielä samanlaisia elefanteja elefanttiterassilla ja kuljemme rikkain reliefein koristeltua labyrinttia pitkin leprakuningasta katsomaan. Kuninkaalla ei ole varsinaisesti mitään tekemistä lepran kanssa, mutta kun patsas aikojen kuluessa särkyi siten, että se menetti sormiaan ja varpaitaan, niin sitä ruvettiin kutsumaan leprakuninkaan patsaaksi.

Siinä ne sitten olivat, Angkorin alueella näkemämme temppelit, sillat, portit ja terassit. Paljon jäi tietysti näkemättäkin, mutta koska emme nyt varsinaisesti tämän alueen historiasta tai arkeologiasta ole kiinnostuneita, niinihan riittävästi sitä oli tässäkin. Ja ryhmämatkamme mahdollistama tutustumisretkien jakaminen aamu/aamupäivä/alkuillan retkiin kunnon lounas ja iltapäivätauoin jaksoi melkein pitää mielenkiinnon vireillä kaikissa kohteissa – siitä huolimatta että lämpötila tänä marraskuun viikkona oli melko tasaisesti 33 astetta!

Lisää kuvia (myös) Angkorin temppeleistä myöhemmin, luultavasti joulukuussa, julkaistavissa Picasa-albumeissa – pysy kuulolla, jos Angkorin alue kiinnostaisi enemmänkin!

Samoilla seuduilla samaan aikaan matkaileva [Unelmatrippi-blogi kirjoittaa Angkorista näin.](#)

[Matkailulehti Mondon juttu Angkorista](#) jo jo vähän vanhempi, mutta eivätpä nuo temppelit paljoa muutamassa vuodessa muutu oltuaan tuolla viidakossa jo sen tuhat vuotta tai ylikin!

AURINGONNOUSUN FESTAREILLA ANGKOR WATISSA

NOVEMBER 18, 2014 PSCHILDT 2 COMMENTS

Jostain syystä [Olympian Suuri indokiinan kiertomatka](#) ei Siem Reapissa sisältänyt auringonnousua Angkor Watilla, vaikka se lienee yksi klassisimpia retkiä siellä – mutta ei hätää, viimeisenä Siem Reapin aamuna ohjelmamme oli vapaa Ho Chi Minh Cityyn lähtöön asti, joten varasimme itsellemme edellisenä iltana “sohvan” ja laitoimme herätyskellon soimaan 04:45.

Kun mopon vetämä sohvamme lähti hotellilta Angkor Watin alueelle oli vielä pimeää ja miellyttävän viileää. Liikkeellä oli lenkkeilijöitä otsalamppujensa kera, Angkor Watille myös suuntaavia pyöräilijöitä ja tietysti paljon näitä sohvakulkuneuvoja. Angkor Watille vievälle sillalle saavuttuamme kuljettajamme kertoi odottavansa meitä parkkipaikalla oikealla ja korosti nimeään, Mr. Kheang, joka myös luki hänen ajoneuvonsa kyljessä.

Emme kuitenkaan joutuneet jatkamaan matkaa yksin – auringonnousua Angkor Watilla ihaillemaan oli menossa väkeä enemmän kuin siellä oli väkeä ensimmäisenä päivänä ryhmän kanssa tekemällämme retkellä. Ja vaikka oli edelleen pimeää, niin olimme tavallaan hiukan myöhässä päästyämme lootuslammen rannalle, paikat veden partaalla oli viety jo aikaa sitten. Onneksi olemme pitkiä!

Ihmisiä – ja kameroita ja puhelimia, jalustalla tai ilman, selfie-varrella tai ilman – oli paikalla kuin isommillakin festareilla odottamassa illan (tai tässä tapauksessa aamun) pääesiintyjän saapumista lavalle. Lämmittelybändinä oli muutamat pilvet hitaasti punertuvalla taivaalla. Vieressämme seissyt kaveri totesi naapurilleen olevansa täällä toista aamua peräkkäin ja ennen kuin ehdin ihmetellä miksi, niin hän kertoi, että eilen oli pilvistä, esitys jäi väliin.

Hitaasti, hitaasti taivas vaalenee Angkor Watin kolmitornisen siluettin takana. Jokainen hetki – tai ainakin muutaman minuutin välein – maiseman värisävyt vaihtuvat sen verran, että “kannattaa” ottaa vielä yksi kuva. Yksi kuva siten, että lammella kelluva ruuhi on mukana kuvassa. Yksi ilman sitä. Yksi Angkor Watin edustalla käyskentelevän hevosen kanssa. Muutama (kymmenen) kuvaa lahtea ympäröivästä ihmismuurista – tai ihmisistä, jotka ovat kiivenneet pienen temppelin raunioille. Tai rannalla erilaista festivaalitavaraa tarjoavista myyjistä: tarjolla on vaatteita, maalauksia, puhvelinnahasta leikattuja varjokuvia, postikortteja, aamiaista.

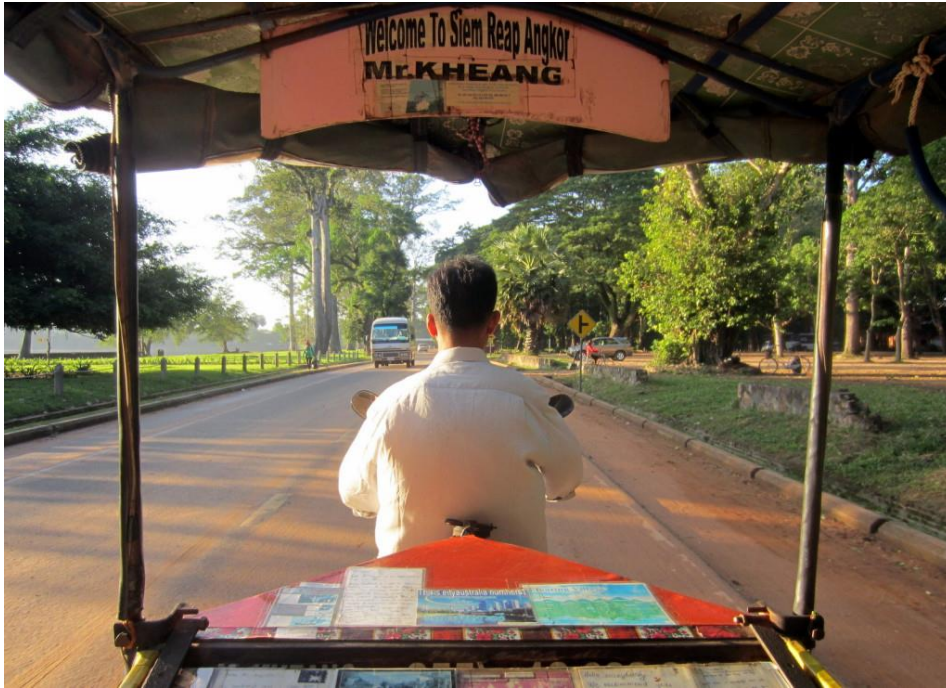

Lopulta odotus päättyy – valkoisena hohtava auringonkerä nousee Angkorin tornien välistä taivaalle – päivä Angkorissa on alkanut, kuten aina, päivästä toiseen, vuodesta toiseen ja vuosituhannesta toiseen.

Palaamme parkkipaikalle, Angkor Watin temppelithän näimme jo ensimmäisenä päivänä, ja hetken etsimisen jälkeen löydämme kuljettajamme ja palaamme Siem Reapiin. Vieressä pienet koulupukuiset lapset polkevat kouluun, aamulla seitsemältä.

Pysähdymme vielä hetkeksi aamumarkkinoille, jotka ovat vasta alkamassa ja kierrämme mielenkiintoisimmat, eli liha-, viihannes- ja hedelmätiskit. Kanojen jalkoja myydään nipuissa, siis ei reisiä vaan varpaita. Hedelmätiskeillä on tarjolla meille viime viikkoina tutuiksi tulleita pomeloita, rambutaneja ja lohikäärmehedelmiä muiden jo entuudestaan tutumpien lisäksi. Mutta kuten käytännössä aina markkinoilla otamme vain kuvia, emme osta mitään – olemmehan palaamassa hotellille aamiaiselle. Kello ei ole vielä kahdeksaakaan. Hedelmäpakot ovat palanneet öisiltä retkiltään hotellin vieressä olevan puiston puiden latvuksiin. Angkor Watin kolmen päivän lippumme on käytetty "loppuun".

2 THOUGHTS ON “AURINGONNOUSUN FESTAREILLA ANGKOR WATISSA”

1. [lena / london and beyond](#)

[JANUARY 16, 2015 AT 4:59 PM](#)

Tätä juttua oli mielenkiintoista lukea, Angkor kiinnostaa ja paljon. Harmikseni se jää nyt seuraavan tuonnepäin suuntautuvan reissun reitiltä pois, mutta suunnitelmissa on kyllä palata noille suunnille mahdollisimman pian.

2. [Pirkko](#)

[JANUARY 16, 2015 AT 5:10 PM](#)

Kiitos Lena kommentista – ehkä sitten vielä joskus!

Angkor Watilla onkin viime aikoina moni tuntunut käyneen ja kun Matkamessut Suomessa juuri nyt vielä myy Kambodziaa täysillä, niin varmaan vielä lisää ihmisiä löytää tämänkin kohteen.

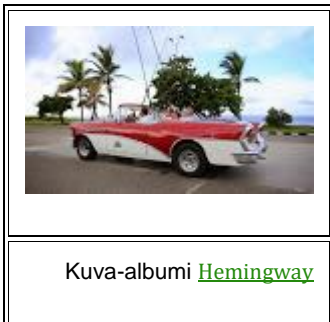
LUKIJATAPAAMINEN SAIGONISSA

[NOVEMBER 18, 2014](#)

Vajaa viikko sitten saimme [blogimme Facebook -sivujen kautta](#) viestin, että olemme samaan aikaan samassa kaupungissa viime vuoden [maailmanympärimatkalla](#) tapaamiemme Ainon ja Tapanin kanssa – nippu maileja suuntaan ja toiseen ja istuimme tänään iltapäivällä Majestic-hotellin kattoterassilla Saigon-joen rannalla vaihtaen kuulumisia!

Aino ja Tapani ovat olleet samoilla seuduilla kuin me: Phnom Penhissä ja nyt täällä Saigonissa. Lisäksi he olivat viettäneet muutaman päivän [Danangissa](#) – valitettavasti sateinen sää ei ollut suosinut China Beach -rannalla oleilua. Yhteisellä matkallamme vuosi sitten Kuubassakin satoi hiukan, mutta ei kuitenkaan tässä kuvassa, jossa Aino ja Tapani ovat avoautolla matkalla Hemingwayn taloa Finca Vigassa.

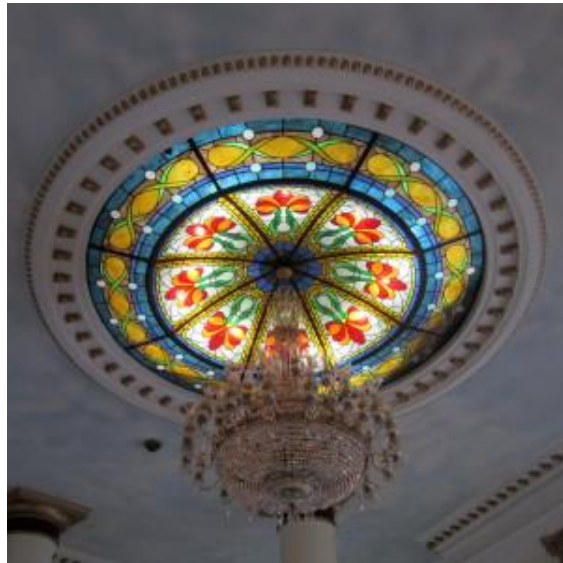
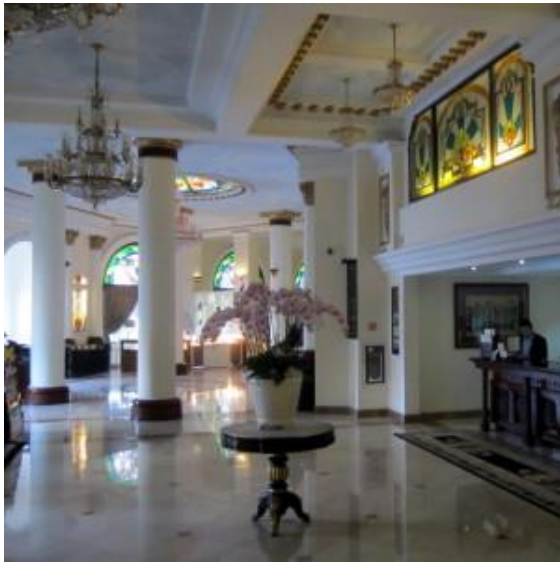

Kuva-albumi [Hemingway](#)

Olipa todella mukavaa tavata nyttemmin uskollisiksi lukijoiksemme tunnustautuvat Aino ja Tapani ja jutella matkailusta – sehän on aina mitä kiinnostavin aihe!

Lopuksi vielä muutama kuvata ranskalaisella tavalla menneen ajan loistoa huokuvasta [Majestic-hotellista](#), jossa ovat kuulemma asuneet Saigonissa käydessään myös Valéry Giscard d'Estaing, Catherine Deneuve ja kirjailija Graham Greene.

Me puolestamme asumme Saigonissa – Ho Chi Minh Cityssä – [New World -hotellissa](#), jossa ovat kuulemma asuneet USA:n presidenteistä niin Bill Clinton kuin George Bush vanhempi.

HO CHI MINH CITY – VAI SITTEINKIN SAIGON

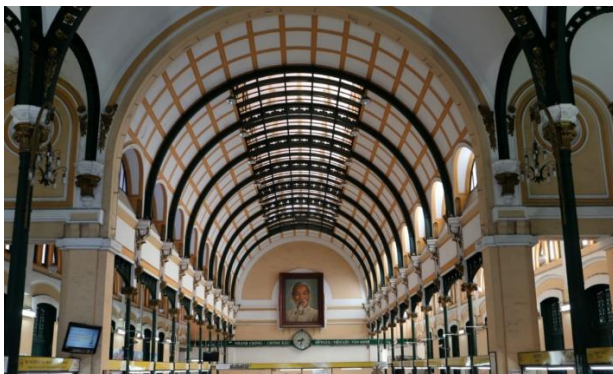
NOVEMBER 19, 2014 PSCHILDT 1 COMMENT

Saavumme virkeinä Ho Chi Minh Cityyn, aikaisesta aamusta huolimatta – olimmehan vielä aamulla Siem Reapissa käyneet ihailemassa [auringonnousua Angkor Watilla](#) – sillä Cambodza Angkor Air ystävällisesti siirsi meidät business-luokkaan! Ehdimme kentällä syödä ihan kelvollisen lounaan CIP (Commercially Important People) -loungessa ja koneessa juomatarjoilu pelasi vaikka lento kesti vain tunnin.

Aloitamme kaupunkiin tutustumisen pistäytymisellä Sky Deck -näköalatornissa, joka onnistuu määritelmällä “20 Iconic Towers” määrittelemään itsensä 262 metrillään samaan joukkoon Burj Khalifan, Empire State Buildingin ja muutaman muun korkean rakennuksen kanssa. Mutta “iconic” tai ei, niin hyvän yleiskuvan Saigonista tornista saa ja sieltä näkee tietysti myös Saigon-joen.

Seuraavana aamuna kaupunkikiertös vie meidät ensin ranskalaistaustaisen kaupungin ranskalaisille monumenteille: Gustave Eiffelin suunnittelemaan postitaloon, jossa lasimaalauksen sijaan on nykyisin Ho Chi Minhin kuva.

Notre Damen näköisen kirkon tiilet on kuulemma laivattu tänne Ranskasta.

Ranskan vallan ajalta siirrymme sitten ripeästi Vietnamin sodan loppuvaiheisiin. Entisen presidentipalatsin, nykyisen Uudelleen yhdistymisen palatsin aita on ensimmäinen rakennuksen nähtävyys. Tästä tankit vyöryivät palatsiin Saigonin keväällä 1975 kaatuessa. Puistossa on tarjolla myös replikat tankeista. Itse rakennuksessa näemme presidentin vastaanotto- ja asuintiloja ja ylätasanteella helikopterin – viimeiset amerikkalaissotilaat evakuoitiin tämän rakennuksen katolta, mutta heidän

vietnamilaiset vaimot ja lapset jäivät kaupunkiin. Rakennuksen pohjakerroksessa on sodanjohtoon liittyviä tiloja huone toisensa jälkeen, radiolähettimejä ja -vastaanottimia ja myös huoneellinen telex-kirjoittimia.

Jatkoimme sodan teemalla ja vierailimme sotamuseossa, nimeltään jotain sen suuntaista kuin "Amerikkalaisen imperialismiin ja Etelä-Vietnamin nukkehallinnon sotarikosten museo". Täällä on esillä museorakennuksen ulkopuolella paljon lentokoneita ja tankkeja ja itse museossa paljon valokuvia teemoittain. Erityisesti amerikkalaisten Vietnamiin lentokoneilla levittämien myrkkujen, mm. Agent Orangen, vaikutukset ja monet kuuluisat Vietnamin sodan aikaiset lehtikuvat. Ulkona on myös selliosasto, jossa näimme amerikkalaisten käyttämiä tiikerihäkkeitä – ja täälläkin ranskalaisen keksinnön, giljotiinin.

Sotamuseossa on myös “yhteenvetokuva” USA:n sodista tällä vuosikymmenellä: Toinen maailmansota, Korean sota ja Vietnamin sota ja pysähdyimme kuvan äärellä toteamaan, että olemme tänä vuonna tulleet vierailleeksi kaikkien näiden sotien museoissa, [kesäkuussa Normandiassa](#), [muutama viikko sitten Soulissa](#) ja nyt tämä.

Iltapäivä sujuikin sitten jo kevyemmissä merkeissä – vierailimme lakkatyöpajassa, josta meillekin, jotka emme aikoihin ole oikein mitään matkamuistoja ostaneet tarttui mukaan kaunis lautanen.

Ja iltapäivällä tapasimme blogimme lukijoita Saigon-joen rannalla, mutta [tästä kirjoitinkin jo ihan oman juttunsa](#).

New World -hotellilta Majestic-hotellille pitkin Dong Khoi -katua ubertaksilla ajaessamme näimme myös vilauksen kaupungin hienommasta puolesta: täällä ovat maailman merkkilaukku- ja -vaatekaupat vieri vieressä.

Paluumatkalla poikkeamme Ben Thanh -markkinoilla ja ostamme hiukan niitä täällä edulliseksi mainostettuja cashew-pähkinöitä, ei Suomeen vietäväksi vaan heri syötäväksi. Ja havainnoimme, miten täällä länsimaalaiset, me mukaanlukien, pitävät tiukasti kiinni laukuistaan ja kameroistaan – koruthan ovat tallelokerossa, sillä Saigon ei enää ole kovin viaton kaupunki – 10 miljoonaiseen kaupunkiin mahtuu myös rikollisuutta.

ONE THOUGHT ON “HO CHI MINH CITY – VAI SITTEENKIN SAIGON”

1. **Veera Bianca**

SEPTEMBER 20, 2016 AT 9:48 PM

Mielenkiintoinen juttu! Tällä matkalla en ehtint perehtyä tarpeeksi kaupungin historiaan, vaikka tietysti sodan takia siitä moni asia onkin jo tuttua, mutta nyt tuli keskityttyö muihin asioihin – hyvä siis lukea tämäkin postaus

CU CHIN TUNNELIT

NOVEMBER 20, 2014

Vietkongin sissien kaivamat Cu Chin tunnelit sijaitsevat n. 50 km luoteeseen Ho Chi Minh Citystä. Sodan aikana vietnamilaiset kaivoivat n. 200 km maanalaista tunneliverkostoa lähelle amerikkalaisten asemia ja tukikohtia, jopa niiden alle.

Tunneleita käytettiin asuntoina, varastoina, sairaaloina ja pakopaikkoina.

Viimeisen Vietnamin päivämme aamuna – ja viimeisen Olympian kiertomatkan päivänä – kävimme vielä tutustumassa tähän Vietkongin sissien mestarinäytteeseen.

Tunneleita oli jopa kolmessa tasossa ja nyttemmin ylimmällä tasolla olleita tiloja kuten aseiden valmistustilat, keittiö ja sairashuone on avattu länsimaisille (lue isoille) turisteillekin saavutettavaan muotoon, eli niihin on rakennettu uusi katto alkuperäistä korkeammalle. Myös muutamia tunneleita on laajennettu alkuperäisestä siten, että jos vaikka länsimaalaiset turistit eivät niissä ihan suorana kävelemään pystykään, niin polvet koukussa tai osittain kontaten hekin halutessaan voivat itse tunneleihin tutustua. Me emme halunneet – kävimme vain katsomassa muutaman tunnelin suuta, mutta emme lähteneet lyhyintäkään 15 metrin väliä kulkemaan. Osa ryhmästäme kokeili tunnelia – ja tulivat ulos paidan selät ruskeasta maa-aineksesta likaantuneina. Erityisen hurjalta tuntuivat kuvaukset siitä, miten tunneleihin oli sisäänkäynnit myös Saigon-joelta, eli tunneliin päästäkseen piti sukeltaa siihen ja luottaa, että hetken päästä pystyy nousemaan tunneliin niin korkealle, että seillä on ilmaa.

Tunneleissa sissit mm. valmistivat aseita löytämistään räjähtämättömistä ammuksista ja olivat suojassa amerikkalaisilta. Tunneleiden suojaksi oli rakennettu monenlaisia ansoja – eläinten pyydystykseen käytettävien ansojen tapaisia, joiden piikit vahingoittavat saaliseläintä ja lukitsevat sen ansaan – mutta tässä tapauksessa saaliseläin oli amerikkalainen sotilas. Tai ihan erityisesti USA:n armeijan käytävärottina

käyttämät pienikokoiset vaikka meksikolaista alkuperää olevat sotilaat, joita pyydystettiin mm. terävillä bambukepeillä pohjustettuihin ansakuoppiin.

Tunneleiden pitämiseksi piilossa niiden keittiötilojen savu johdettiin ulos monen kammion kautta ja päästettiin ulkoilmaan pommitusten aikana. Amerikkalaisten käyttämiä etsintäkoiria harhautettiin käyttämällä amerikkalaista saippuaa ja amerikkalaisilta otettuja vaatteita.

Ja turhautuneet amerikkalaiset pommittivat Cu Chin kylää mattopommituksina ja antamalla pommikoneille ohjeen, että ennen kuin ne palasivat tukikohtaan, niin mahdolliset tiputtamatta jääneet pommit pitää tiputtaa Cu Chihin. Alueen kasvillisuutta, joka piilotti katseilta tunneleiden sisäänmeno- ja ilma-aukot, tuhottiin levittämällä alueelle lentokoneesta myrkyjä niin, että kaikki vihreä kuoli. Eikä heidän olisi tarvinnut kuin etsiä ristissä olevia puita, joilla sissit merkitsivät pienet kuivilla lehdillä peitetyt sisäänkäyntiluukut.

Paluumatkalla Olympian opas kertasi meille vielä Anu Nousiaisen Helsingin Sanomissa 29.1.1997 julkaistun jutun sanoin Cu Chin historiaa. Ote tästä jutusta (linkki siihen poistettu jutun poistuttua netistä).

Vietnamlaitietojen mukaan 16000 sissiiä ja kyläläistä eli tunneleissa 1960-luvulla enemmän tai vähemmän yhtäjaksoisesti. Koirat hakivat sisäänkäyntejä Paikoin tunneleita kaivettiin kahteen ja jopa kolmeen kerrokseen. Suuri osa on tietävästi edelleen jäljellä, pätkiä peltojen ja metsiköiden alla. Kunnon karttaa Cu Chin tunneleista ei ole koskaan ollut. Sisäänkäynnit olivat niin ovelia, että amerikkalaiset joutuivat käyttämään vainukoiria löytääkseen ne. Vietkong vastasi sirottelemalla maastoon pippuria ja chiliä. Sissit käyttivät myös amerikkalaista saippuaa harhauttaakseen koiria. Tunnelit olivat ahtaita, noin 60 senttiä leveitä ja 80 senttiä korkeita. Niissä pystyi liikkumaan vain ryömimällä. Ne tunnelit, joita näytetään matkailijoille Ben Bihin kylän lähellä, on laajennettu.

Aamulla kaupungista ulospäin ajaessamme oli mielenkiintoista seurata keskustaan vyöryvää aamuruuhkaa. Tuhansia ja taas tuhansia kaksipyöräisiä monen kaista leveydeltä ja isot risteykset täyttäen. Oli siellä muutama autokin ja jokunen paikallisbussi, mutta Ho Chi Minh Cityn metro on vasta rakentumassa samantuntuisella aikataululla kuin metro Espooseenkin. Tosin 10 miljoonainen kaupunki taitaisi sitä kiireellisemmin kuin Espoo tarvita – talouden edelleen “vain” kasvaessa 8 prosentin vuosivauhtia ja intialaisten myydessä autoja yhä edullisemmin kaksipyöräiset vaihtuvat autoihin ja kaupungin liikenne puuroutuu entisestään.

PARI PÄIVÄÄ KUALA LUMPURISSA

NOVEMBER 21, 2014 PSCHILDT 2 COMMENTS

Ennen Kuala Lumpuriin saapumistamme olimme tehneet turistin töitä, kuten Olympian oppaamme sanoi, melko tiukalla aikataululla pari viikkoa.

Joten suunnitelmamme oli ottaa nämä pari "välipäivää" täällä melko löysästi ja varata aikaa myös erilaisille huoltohommile: matkalaukkujen täyssiivoukselle, vielä kerran yhdelle nyrkkipyökierälle, pankkiasioille ja jo menneiden maiden valuuttojen poisvaihdolle – viiden viikon reissulla pitää jo tehdä vähän näitä "kotitöitäkin".

Ensimmäisenä päivänä kävimme kuitenkin katsastamassa Petronas Twin Towersit – liput olimme ostaneet netistä edellisenä päivänä (80 MYR per henki). Tornit sijaitsevat Suria KLCC (Kuala Lumpur City Center) ostoskeskuksen päällä, joten yhdistimme samaan visiittiin myös kevyesti ostarilla hengailua – länsimainen ostari monessa kerroksessa. Kaksoistorneihin vierailu alkaa valokuvauksella, tietysti, lisämyyntiä turisteille kuvista, jonka jälkeen nousiin ensin tornien väliselle yhdyskäytävälle, jossa sai palloilla vartin verran. Sen jälkeen jatkettiin tästä 41. kerroksesta 86. kerrokseen, jossa saattoi ihailla maisemia vielä korkeammalta. Ja lopuksi n. kolmen vartin vierailun jälkeen paluu alas, valokuvia ja matkamuistoja ostamaan. Ostimme mekin, omat valokuvamme, valokuvana ja parina jääkaappimagneettina!

Torneilta hotellillemme, Royale Chulan, palatessamme kuljimme KLCC:n kivan pienen puiston läpi, jota näytti kiertävän myös lenkkipolku, mutta tässä helteessä (yli 30

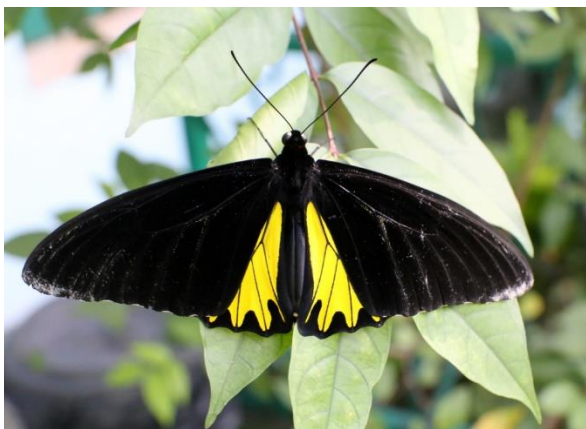
astetta) emme edes kävelleet lähellä sijaitsevalla hotellillemme vaan otimme alle kilometrin matkallekin taksin.

Hotellimme on ihan ok, tosin sijainti ei ehkä ollut ihan paras mahdollinen etenkin kun lähistöllä tehdään rakennustöitä, joka vaikeuttaa kävelemistä, jos sitä edes haluaisi yrittää. Läheinen Traders-hotelli voisi olla sijainniltaan aika ideaali – mutta kyllä tässä pari päivää selviää, kun pääsoan liikkumisesta kuitenkin tässä kaupungissa joutuu tekemään taksilla. Monoraililla ajoimme kerran, mutta matkaa Raja Chulan -asemaltakin tänne on helteessä melkein turhan paljon.

Toisena päivänä päädyimme viettämään aamupäivän perhos- ja lintupuistoissa – edelliset pari viikkoa sisälsivät niin paljon temppeleitä, että temppelit ja moskeijat hylkäsimme Kuala Lumpurin osalta.

Perhospuisto oli kiva – ja edullinen (20 MYR per henki) – lintupuisto (48 MYR per henki) ei ihan aikuisvierailijoita säväyttänyt, mutta lapsiperheelle se voisi olla ihan oiva kohde.

Hotellilta perhospuistoon ja myös välin sieltä läheiseen lintupuistoon kuljimme taksilla, samoin kuin sitten lintupuistosta Nu Sentral -ostarille, jossa olimme sopineet tapaavamme Kuala Lumpurissa nykyisin asuvan maabongaajan, Pekka Suonion. Pekasta kuulimme blogin kautta – Samu Viljanen palasi Pekkaan liittyen blogissani [juttuuni Gunnar Garforsista](#) sattumalta juuri muutama viikko ennen Kuala Lumpuriin saapumistamme ja päädyimme sitten vielä jatkamaan aiheesta mailitse myös Pekan kanssa ja kun hän mainitsi sivulauseessa olevansa Kuala Lumpurissa, niin ehdotimme tapaamista. Pekka on siis yksi näitä suomalaisia, jotka jo meitä paljon nuorempana on käynyt kaikissa maailman maissa. Haastattelimme häntä hiukan maabongausharrastuksesta ja kuten kai useimmilla

hänelläkin harrastus alkoi, kun hän tapasi ensin yhden ja sitten toisenkin sitä harrastaneen ja kohta harrastus eskaloitui tavoitteeksi käydä kaikissa maissa seuraavan kymmenen vuoden aikana, mutta vauhti kiihtyi siinä matkan varrella ja lopulta viimeiset, Kiribati ja Etelä-Sudankin tulivat käytyä n. viiden vuoden sisään. Ja kaikki tämä suunnilleen normaalien lomien puitteissa, eli pääosin parin kolmen, korkeintaan kuuden viikon mittaisilla reissuilla. Ihailimme siinä sitten vielä lopuksi KL Sentralin Starbucks-kahvilassa kuvaa Pekan Etelä-Sudanin viisumista (vaikka meidän suunnitelmissamme ei ole moista hakea!)

Matkamme maabongauspäivitys muuten tähän väliin: itsenäisillä valtioilla mitaten Lassella 100 maata tuli täyteen Kambodzassa, eli hänelle Malesia on maa numero 101, Pirkolle vasta 99 – jos suunnitelmissa pysytään, niin Pirkon numero 100 on Bruinei. TCC-, YK- ja MTP-pisteet laskemme vasta joskus kotiin palattuamme.

Loput päivästä sitten vaan oleilimme – olihan seuraavana aamuna (tai voisi kai sanoa yöllä) lähtö lennolle Sandakaniin Borneolle klo 0330 hotellilta!

Iltapäiväretki hotellin uima-altaalle osui iltapäiväkuuron aikaan – mutta onneksi sade ei uidessa kovin paljoa haittaa. Pekka olikin meitä juuri valistanut, että marraskuussa täällä sataa kuukausista eniten, mutta kohdallemme osui siis vaan tämä yksi iltapäiväkuuro.

2 THOUGHTS ON “PARI PÄIVÄÄ KUALA LUMPURISSA”

1. Aron / Ja sitten matkaan...

OCTOBER 27, 2017 AT 6:09 PM

Kiitos kommentistasi perhospuistopostaukseeni. En muistanutkaan, että olin tämän postauksesi lukenut ennen KL-vierailuamme. Olin varannut tuon samaisen Royale Chulan -hotellin, mutta vaihdoin sen toiseen postauksesi luettuani. En sitten tiedä, olisiko vielä kesällä 2015 ollut naapurin remontista haittaa. Hotellimme Parkroyal Serviced Suites oli kuitenkin todella kiva ja sijainti mainio. Huone oli kolmen yön majoitukseen vähän turhankin tilava, mutta toisaalta hinta oli edullisempi kuin Royale Chulanissa. Varsin onnistunut vaihto siis, kiitos siitä kuuluu tälle postauksellesi.

2. Pirkko

OCTOBER 31, 2017 AT 6:16 PM

Kiitos kommentista Aron! Hotellit ovat kyllä edullisia tuolla suunnalla

TURTLE ISLAND

NOVEMBER 24, 2014 PSCHILDT 2 COMMENTS

Ulkoministeriö kehottaa matkailijoita olemaan menemättä Sabahin alueelle Borneon saarella filippiiniläisten merirosvojen turisteihin kohdistuneiden kidnappausyritysten ja ryöstöjen takia. ISOSin (International SOS) turvallisuusohjeet toteavat, että myös Sabahin alueella voi vieraila, mutta ei yksin, vaan paikalliset olosuhteet tuntevien toimistojen retkillä, ei pidä asua veden äärellä eikä liikkua ulkona pimeään aikaan.

Täällä me nyt olemme – pienellä Selinganin saarella, viimeisellä ennen Filippiinien rajaa, ja menossa illalla seuraamaan kilpikonnien elämää pimeäntulon jälkeen rannalle. Paikallinen toimisto on sentään meidät tänne järjestänyt, eli yksi kohta kolmesta oikein.

Matka Sandakanin kaupungista Selingan Islandille taittuu pikaveneellä melko tyynellä merellä vajaassa tunnissa. Veneessä on kippari, luonto-opas ja me kaksi. Turtle Park, kilpikonnien suojelualue, koostuu kolmesta vielä Malesialle kuuluvasta saaresta, joista yhdellä on myös muutama talo vierailijoiden majoittamiseksi – kaksi muuta ovat vain tutkijoiden käytössä. Vaikka tulimme saarelle kahdestaan, niin on täällä

mitakin, isompi "Olympia"-ryhmäkin, eli emme sentään illalla ole menossa rannalle yksin.

Iltapäivä lounaan ja illallisen välissä on vapaata – aikaisen aamulennon väsyttäminä käytämme osan siitä nukkumiseen, mutta laahustamme myös ympäri pientä saarta (laahustamme, sillä kuudennella leveysasteella, eli käytännössä päiväntasaajalla, on kuuma!). Käymme myös uimassa – merivedestäkin voisi melkein käyttää adjektiivia kuuma. Huoneemme saarella on vaatimatonta, mutta on siinä kuitenkin oma kylpyhuone ja jopa ilmastointi.

Vähän kello kuuden jälkeen aurinko värjää taivaanrannan lännessä, Malesian suunnalla punaiseksi ja turistit kerääntyvät valkoiselle hiekkarannalle kuvaamaan sitä.

Illallisen yhteydessä opas käy läpi illan kulkua: puiston henkilökunta päivystää rannoilla klo 18 alkaen ja kun ensimmäinen kilpikonna nousee maihin aloittaakseen munien laskemisen siitä ilmoitetaan oppaille, jotka ohjaavat vieraansa katsomaan munintaa. Tarkkaa aikaa tapahtumalle ei tietenkään voida antaa etukäteen, sillä se riippuu kilpikonnasta. Henkilökunta kerää sitten munat hautomoihin, kunkin erän omaan koloonsa – näin varmistetaan, että mahdollisimman iso osa munista selviää poikasiksi asti. Myöhemmin illalla pääsemme myös seuraamaan n. 5 päivän ikäisten kilpikonnapoikasten päästämistä mereen. Sen jälkeen kilpikonnakannan tukemiseksi on tehty mitä voidaan, meressä pienet kilpikonnat ovat omillaan ja luultavasti niistä

selviää alle 5 prosenttia. Merikilpikonnia näilläkin vesillä uhkaavat saastuminen, mm. mereen ajatuva muovi ja salametsästys. Oppaamme mukaan etenkin Filippiinien puolelle rantautuvien kilpikonnien munat usein päätyvät Sandakanin markkinoille myytäväksi, vaikkei niiden myyminen enää olekaan luvallista.

Saarellamme näytti olevan poliisivene ja pari poliisia: turvaamassa kilpikonnien suojelua, valvomassa salakauppaa, laittomia siirtolaisia Filippiinien puolelta ja ehkä myös turvaamassa turisteja filippiiniläisiltä merirosvoilta tai muilta terroristeilta.

Kiertelemme alkuillasta myös kilpikonnia ja niiden elämää esittelevässä tasokkaassa näyttelytilassa ja näemme opetuselokuvan kilpikonnista ja niiden elämästä – mieleemme tulee kauan sitten Malediiveilla joka illan ohjelmana ollut rauskuaiheinen pätkä. Kaiken tämän – ja illallisen – jälkeen koko porukka istuu terassilla yön kosteassa lämmössä, tähtitaivaan alla, odottaen kilpikonna-kutsua.

Hiukan jälkeen kymmenen oppaat huutavat: Turtle alert! Olemme odottaneet kello kahdeksasta alkaen, eli vasta runsaat pari tuntia ja olemme kuulemma onnekkaita: joskus ensimmäiset kilpikonnat tulevat vasta puolenyön jälkeen ja jos oikein huono tuuri käy, niin jonain iltana, jos ilma on huono, yhtään kilpikonnaa ei rantaudu saarelle. Juoksemme rannalle ja asetumme puoliympyrään munia laskevan kilpikonnin taakse, jotta kaikki näkevät tapahtumat. Puiston työntekijä kerää munat ämpäriin sitä mukaa kun niitä kertyy, tältä kilpikonnalta (green turtle) tällä kertaa 66 kpl. Kun kilpikonna lopettaa munien laskemisen, se vielä mitataan ja merkitään, sillä tämä yksilö on saarella ensimmäistä kertaa. Saamme vielä lyhyen valokuvasesion, eli puistotyöntekijä valaisee kilpikonnin hetkeksi ja sitten onkin jo kiire viedä munat hautomokentälle. Kilpikonna jää peittämään tyhjää pesäänsä ja lepäämään hetken ennen kuin se palaa mereen.

Munat kaivetaan n. 70 cm syvään kuoppaan ja peitetään hiekalla ja ympäröidään verkolla, joka estää petoja pääsemästä niihin käsiksi ja kuoriutuvia poikasia lähtemästä omille teilleen. Nämä munat kaivetaan puun varjoon, jossa on hiukan viileämpää, joten

näistä kuoriutuu enimmäkseen koiraita. Lämpimämmässä munista kuoriutuisi naaraita. Pesissä haudutetuista munista kuoriutuu n. 75% siinä missä rannalla luonnollisessa pesässä jopa 99% – tai sitten ei yhtään, jos lisko tai salametsästäjä ehtii viemään munat. Noin kahden kuukauden päästä näistä munista kasvaneet pienet kilpikonnat vapautetaan mereen.

Me saamme tänään vielä osallistua pari kuukautta sitten lasketuista munista kehittyneiden pikkukilpikonnien vapauttamiseen. Puistotyöntekijä kantaa rannalle pienen pyykkikorillisen pieniä kilpikonna, me asetumme taas puoliympyrään siten, että kilpikonnille jää vapaa tie mereen ja ne kaadetaan hiekalle. Vain puistotyöntekijällä on valo, joka ohjaa pienet mereen, oikeaan suuntaan – kaikkien muiden otsalamput on sammutettu, jotta ne eivät erehtyisi suunnasta. Muutama kuitenkin erehtyy ja mekin pääsemme ohjaamaan muutamaa oikeaan suuntaan. Sinne ne menevät, öisen meren aaltoihin. Öisen, koska yöllä saalistajia on vähemmän ja ne saattavat selvitä vähän paremmin.

Kolminäytöksinen näytelmä on tältä illalta ohi. Palaamme pimeään saaren halki otsalampun valossa huoneeseemme ja näemme unta mereen juoksevista pienistä kilpikonnista.

2 THOUGHTS ON "TURTLE ISLAND"

1. Jenni / Globe Called Home

NOVEMBER 26, 2014 AT 5:57 AM

Vau, olipa mielenkiintoinen juttu! Minulle jäi vielä epäselväksi: siis tuhoutuuko luonnossa joka neljäs pesä kokonaan, vai miksi noita haudataan erikseen?

2. Pirkko

NOVEMBER 26, 2014 AT 8:54 AM

En ole varsinainen asiantuntija aiheessa, mutta ilmeisesti kokonaisten pesien tuhoutumisprosentti luonnossa on melko suuri ja siksi munien haudottaminen suojatuilla alueilla on perusteltua.

100 ITSENÄISTÄ MAATA!

NOVEMBER 26, 2014 PSCHILDT 4 COMMENTS

Tuol Slengin vankilamuseo, Phnom Penh, Kambodza

Jame Asr Hassanil Bolkiah moskeija, Brunei Darussalam

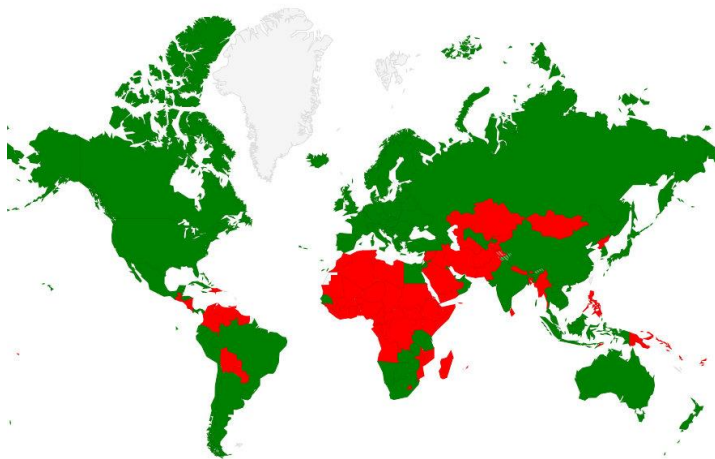
Marraskuisella Aasian kierroksellamme saavutimme neljännen maabongaustavoittemme: 100 itsenäistä maata. Lassella se tuli täyteen jo Kambodzassa, Pirkolla vasta Bruneissa.

Aikaisemmat välitavoittemme olivat 100 TCC -aluetta, sen jälkeen kaikki Euroopan itsenäiset valtiot ja [kolmantena kaikki Euroopan TCC-alueet](#), jonka saavutimme äskettäin Transnistriassa.

Itsenäisiä maita maailmassa on vähän laskutavasta riippuen 196-197. Me laskemme lukuun 193 YK:n jäsenvaltiota ja sen lisäksi Vatikaanin, Palestiinan, Taiwanin ja Kosovon ja päädyimme lukuun 197. Eli 100 itsenäisellä valtiolla olemme nähneet jo yli puolet maailman maista, Lasse jo 102 maalla vähän enemmänkin.

Seuraavaa tavoitetta emme varsinaisesti ole vielä asettaneet, mutta jos sellaisen asetamme, niin se ei tule olemaan kaikki maailman valtiot – itse asiassa saatamme lähivuosina matkustaa enemmänkin maissa, joissa olemme jo käyneet, kuin käydä uusissa maissa, sillä hiukan tämän [100 maata](#) tavoitteen lähestyminen on vaikuttanut viime vuosien kohteiden valintaan, jo joltain osin “tuttuja” maita syrjien, joten ehkä nyt on taas niiden vuoro.

Matkajuttuja lähes näistä kaikista maista – ja samalla luettelo näistä maista – löytyy maaluettelona blogin oikeasta laidasta (tai tabletilla ihan alalaidasta) – ihan viimeisimpien maiden maayhteenvedot ja sitä kautta linkit näihin puuttuvat vielä (Vietnam, Kambodza, Malesia) ja Bruneista vielä juttukin, mutta nämäkin jutut toki ilmestyvät blogiin lähiaikoina, kunhan Bruneista Singaporen kautta palaamme Suomeen.

Vihreissä olemme käyneet – Lasse myös Venezuelassa ja Trinidad & Tobagossa

4 THOUGHTS ON “100 ITSENÄISTÄ MAATA!”

1. **Sari | Pakkasesta Paratiisiin**
[NOVEMBER 27, 2014 AT 11:39 AM](#)

Huh. 100 maata on kyllä paljon. Tein kännykkäappsilla vastaavanlaisen kartan omista maistani, oli kyllä reilusti enemmän punaista kuin vihreää

2. **Pirkko**
[DECEMBER 1, 2014 AT 10:53 AM](#)

Kiitos Sari kommentistasi. Kännykkäsovelluksesi lisäksi voisit halutessasi paneutua aiheeseen vaikka [tämän jutun avulla](#). Se esittelee myös vähän maita tarkemman tavan tarkastella asiaa tuon Travelers Century Clubin maineikkaan listan mukaisesti.

3. **Sartenada**

FEBRUARY 5, 2015 AT 2:41 PM

Onneksi olkoon! Kyllä siinä on tätä palloa tallattu, nähty paljon ja kokemuksia vaikka muille jakaa.

Nuorempana tuli matkailtua aika paljon, mikä sanonta vaatisi määritelmän. En ole yrittänyt kerätä maita, vaan nauttia yleensä matkakohteista. Koska eri maista tuli puhetta, niin minulla on kävijöitä maailman 188 maasta blogissani.

Happy and safe travel!

4. **Pirkko**

FEBRUARY 5, 2015 AT 10:44 PM

Kiitos Sartenada kommentistasi!

Blogisi näyttää mielenkiintoiselta – siinä missä joskus aina mietimme, että pitäisikö kirjoittaa suomeksi ja englanniksi, niin näytät kirjoittavan englanniksi, espanjaksi, ranskaksi ja portugaliksi – ei ihme, jos Sinulla on lukijoita ympäri maailman!

BRUNEIN SULTTAANIN VIERAANA

NOVEMBER 28, 2014

Aasian kierroksemme viimeinen meille uusi maa oli Brunei Darussalam.

Me päädyimme Bruineihin maabongausharrastuksemme myötä – onhan se oma itsenäinen maansa, mutta suosittelisimme kyllä käyntiä Bruneissa kaikille, jotka käyvät Borneolla – on se senverran erilainen kun muu Borneo ja kuitenkin samalla saarella.

Tätä pientä (n. 400 000 asukasta) maata hallitsee itsevaltias sulttaani ja hänen jo vuosisatoja vallassa ollut sukunsa. Vuonna 1984 itsenäistyneellä maalla on perustuslaki

ja parlamentti – jonka 21 jäsentä sulttaani on nimittänyt – ja rahaa, siis sulttaanilla, jota väitetäänkin yhdeksi maailman rikkaimmista ihmisistä – onhan maa [yksi maailman rikkaimmista](#) ja rahat taitavat olla lähinnä sulttaanilla, eivät kansalla. Parlamentin valitseminen vaaleillakin on maassa käynyt mielessä, mutta vielä sitä ei ole toteutettu – mikä kiire tässä on, asiaa lienee pohdittu ja muutama vuosikymmen ...

Bruneissa jo aikaisemmin käyneiden tuttavien suosituksista olimme varanneet maalle vaan päivän (ja kaksi yöpymistä Radisson Hotel Brunei Darussalamissa) ja sopineet yksityisen kaupunkikierroksen ja vielä Bandar Seri Begawan (pääkaupungin nimi) by night -kierroksen samalle illalle – iltapäivän kuumimmat tunnit pidimme siestaa, olimmehan edelleen päiväntasaajalla, kosteassa ja kuumassa (32 astetta enimmäkseen koko ajan).

Kaupunkikierrokset olivat yhtä sulttaanin elämä -kierrosta: Jame Asr Hassanil Bolkihah -moskeijan hän oli ystävällisesti rakennuttanut ja lahjoittanut maan asukkaille. Moskeijassa oli kerrosten välillä 29 askelmaa italialaista marmoria ja 29 kristallikruunua Wienistä, sillä nykyinen sulttaani on 29. sulttaani ja tämä(kin) on hänen muistomerkkinsä. Moskeijassa sisällä ei saanut kuvata ja meidän molempien, myös Lassen, piti pukeutua pitkään mustaan kaapuun.

Sulttaanin arviolta 2000 huonetta käsittävän palatsin näimme vaan etäältä, ensin päivällä ja sitten vielä iltavalaistuksessa – kuulemma tavallaan suurin Hyatt-hotelli maailmassa, sillä sen siivouksesta ja ylläpidosta huolehtii Hyatt-ketju. Jos olisimme sattuneet paikalle Eid-juhlan aikaan, niin olisimme voineet käydä katsomassa palatsia ja kättelemässä 68-vuotiasta sulttaania ja hänen kolmatta vaimoaan, sillä sen aikana palatsi on parina päivänä auki kaikille, myös vääräuskoisille turisteille ja sulttaani

kuulemma kättelee kaikki yleensä n. 100 000 vierastaan. Vähän isommat “itsenäisyyspäivän juhlat” kun meillä koti-Suomessa. 50 hehtaarin palatsialueelle mahtuu myös edellisen sulttaanin tyhjäksi jätetty palatsi ja helikopterikenttä sulttaanin Black Hawk -helikoptereille, joilla hän tekee lyhyemmät matkat. Pitempiä varten on muutama Boeing 737/747 -kone. Ja ihan lyhyitä matkoja varten muutama mersukin.

Royal Regalia kaupunkikierroksen ohjelmassa paljastui sekin sulttaanin elämän esittelyksi. Osa isoa rakennusta esitteli kruunajaisissa käytettyä vaunua ja toiseen osaan oli 25-vuotta vallassa juhlien ison avovaunun ympärille rekonstruoitu juhlasaattueen eteneminen kaupungissa satoinen pahvisine ihmishahmoineen kadun varrella. Myös kruunajaislahjat olivat esillä täällä ja ihan kuin oppaamme olisi hiukan narkästyneenä todennut, että vain kaksi eurooppalaista valtiota oli muistanut tapahtumaa: Iso-Britannia ja Espanja. Ja sulttaanin (ja hänen vaimojensa) eri tilaisuuksissa käyttämiä asuja – hassu yksityiskohta kruunajaistilaisuudesta, valtaistuimia on kolme, sillä juuri kruunajaisten aikaan sulttaani oli ehtinyt toisen kerran naimisiin, muttei vielä erota ensimmäisestä vaimostaan, joten molemmat osallistuivat kruunajaisiin. Nytemmin menossa on kuulemma kolmas vaimo.

Vierailu nimeltään ihan hassussa Malay Technology Museumissa johdatti meidät Water Villageen – museon nimi tuntui hassulta, koska se esitteli Brunein historiaa, erityisesti elämää veden päälle rakennetuissa kylissä aikoinaan, eli minusta museon nimessä olisi jotenkin saanut olla sana historia, eikä sana teknologia, mutta ei kai nimi museotakaan pahenna. Brunein, kuten koko Borneonkin historiaa on myös ihmissyönti – siksi museossakin oli esillä (muovinen) pääkallo.

Brunein Water Villagessa asuu edelleen n. 12 000 asukassa pylväiden päälle rakennetuissa taloissa, joita on viime aikoina rakennettu lisääkin, sulttaanin lahjana

kansalle nekin ja Brunei ylpeilee tällä Aasian Venetsiallaan, joka saattaa olla maailman suurin laatuun. Sandakanissa Malesiassa ovat parhaillaan hävittämässä näitä, koska niiden (puuttuva) jätehuolto pilaa merta Sandakanin edustalla, mutta Bruneissa uusimmat talot on jo vesi- ja viemäriverkossa ja kylässä on jätteenkeruujärjestelmä. Vierailimme Water Villagessa yhdessä turisteille tarkoitettu kahvilassa ja pääsimme sen myötä kokeilemaan venekuljetusta kylään ja takaisin ja näkemään vilauksen elämästä kylässä, mutta aika vähän, mikä lienee oikeastaan positiivista, turisteja ei ohjata kaikille kylän kujille asukkaiden kotirauhaa häiritsemään.

Iltaretkellä kävimme paitsi syömässä paikallisten suosimassa indonesialaisessa ravintolassa myös katsomassa niin tuota Jame Asr Hassanil Bolkian moskeijaa kuin sulttaani Omar Ali Saifuddin moskeijaa ja sen edustalla olevaa "laivaa" iltavalaistuksessa. Kaupungissa, jossa bensiini maksaa 33 senttiä litra on myös varaa valaista kaupunki näyttävästi. Muutenkin kevyellä tutustumisella kaupungin suurimpaan (ainoan?) ostoskeskukseen ja sen viereen illalla levittäytyvään iltatoriin hintataso tuntui olevan todella alhainen – markkinoilla kaiken standardihinta näytti olevan 1 dollari per annos ja ostoskeskuksessa kengät tai maksipituiseen lenkkiin riittävän laadukkaanoloisen lenkikankaan olisi saanut 10 dollarilla. (Brunein dollari on sidottu Singaporen dollariin ja yksi dollari on n. 66 senttiä. Bruneilla on kuitenkin omat setelit ja kolikot, jotka käyvät myös Singaporessa.)

Brunein lentokentällä aamulla maasta lähtiessämme jäin miettimään, että mitä täällä tarkoittaa verovapaa myymälä, jos maassa ei ole veroja, mutta en jaksanut asiaa jäädä sitten sen enempää pohtimaan, etenkin kun ei ollut tarvetta ostaa mitään. Alkoholia tästä tiukan islamilaisesta maasta ei muuten saa, ei edes olutta, mutta ei-muslimit saavat hakutessaan tuoda pari litraa maahan ja Malesia on lähellä – oppaamme vielä totesi, että hakumatkoja voi tehdä halutessaan 2 vuorokauden välein, joten litralla per päivä pitäisi siis selvitä – tai siis humaltua. Kun emme olleet huomanneet tuoda alkoholia tullessamme jouduimme olemaan tämän vajaa pari vuorokautta ilman.

MERIHARAKKA MONDO-LEHDESSÄ

NOVEMBER 28, 2014

Lokakuun Mondo-lehdessä lehden Kosmopoliitti-sarjan haastateltavana oli bloginpitäjä – lehden kannessa otsikolla **Maabongarin 93 maata**.

Haastattelun jälkeen maita ehti sitten jo tulla [Moldovan](#) ja Aasian kierroksen myötä 7 lisää, eli nyt maabongarilla on jo kasassa [100 maata](#).

Paketteina ostetut osuudet

Olympian Suuri Indokiinan kiertomatka – ilman lentoja (paitsi Luang Prabang - Vientiane)	6030,00
Explore.my:n paketti Borneolle (Malesia + Brunei)	1856,60
Jejun matkapaketti (Sally Tour Korea)	884,30

South Korea Won KRW

Vietnamissa, Laosissa ja Kambodzassa kuljimme Olympian Suuren Indokiinan kiertomatkan ryhmässä, eli paketti kattoi majoitukset, kuljetukset lentoja lukuunottamatta, oppaan palvelut ja puolihoidon. Lentojen osalta jollain kumman logiikalla kun emme ottaneet pitkiä lentoja Olympian kautta, niin myös kaikki välilennot lukuunottamatta väliä Luang Prabang – Vientiane Laosissa jäivät itse varattaviksi ja ostettavaksi.

Ennen Olympian pakettiin päätymistä kyselin myös vastaavaa mahdollisuutta Aventuraalta, jonka kanssa teimme maailmanympärimatkan viime syksynä ja jonka hiukan Olympiia vähemmän kaikesta huolehtiva tyyli sopi meille hyvin, mutta he eivät pystyneet siinä vaiheessa kun matkaamme varasimme vahvistamaan, että heidän vastaava matkansa Indokiinaan toteutuu, joten päädyimme sitten Olympiaan. Nopeatahtisesti näitä maita, Vietnam, Laos ja Kambodza, kiertäen, kun kohteita, joissa kuitenkin olisimme halunneet vieraila on paljon ja lentojen ja hotellien lisäksi olisi tarvittu kuljetuksia ja paikallisoppaita monessa paikassa, niin jo melko alkuvaiheessa matkan suunnittelua päädyimme tältä osin valmiin kokonaispaketin etsimiseen.

Vietnam Dong VND

Borneon osuuden alkaen lennolla Kuala Lumpur – Sandakan ja päättyen Brunein lentokentälle lähtiessämme Singaporeen varasimme netistä löytämäni Explore.my -toimiston kautta. Vaikkakin paketti (Borneo + Brunei) oli suhteellisen kallis, niin se oli kuitenkin reilusti halvempi kuin vertailun vuoksi Starlight Toursista kysymäni vaihtoehto, joten otimme riskin ja varasimme tuon itse – ja maksoimme kaiken etukäteen – tuntematta tuota Explore.my:tä etukäteen, mutta kaikki sujui ihan mallikkaasti myös heidän kanssaan. Sen verran olin ennen varausta toimistoa netistä tutkinut, että se oli saanut muutamia positiivisia arvosteluja, mutta tietysti jos tarkoitus on huijata ihmisiä, niin varmasti niitäkin voi generoida nettiin. Mutta siis ihan asialliseksi toimijaksi tämä osoittautui. Explore.my siis kokosi paketin, lennot, majoitukset ja retket, toteuttajina oli Borneolla S.I. Tours Sdn ja Bruneilla Fremes Tours.

Samoin Jejun paketin varasin netistä löytämäni toimiston (Sally Tour) kautta, sisältäen kaiken hotelliltamme Soulissä ja aina takaisin sinne, eli lentokenttäkuljetukset, lennot, auton ja kuljettajan Jejulla ja yhden hotelliyön saarella. Hyvin tämäkin toimi – ja tässä tapauksessa rahallista riskiäkään ei ollut, sillä ehdottivat, että maksamme käteisellä, minkä sitten teimmekin, ja vasta ensimmäisen päivän illalla Jejun saarella.

Lennot

Helsinki – Soul ja Singapore – Helsinki (Finnair)	2 192,05
Soul – Hanoi (Vietnam)	740,28
Hanoi – Luang Prabang (Vietnam)	230,23
Vientiane – Phnom Penh (Vietnam)	302,16
Phnom Penh – Siem Reap (Cambodia Angkor)	228,86
Siem Reap – Ho Chi Minh City (Cambodia Angkor)	432,00

Ho Chi Minh City – Kuala Lumpur (Malesian)	244,55
Bandar Seri Begwan – Singapore (Royal Brunei)	384,88

Laos Kip LAK

Helsinki – Soul -välin lensimme business-luokassa ja upgraden maksoimme osittain pisteillä. Muilta osin varasimme lennot pääosin Supersaverin kautta – liikkeessamme Olympian ryhmän kanssa (Hanoista Ho Chi Minh Cityyn) ostimme lennot samoille lennoille kuin Olympian muukin ryhmä, muilta osin haimme edullisinta vaihtoehtoa, mutta kuitenkin järkevällä aikataululla. Lista yllä ei sisällä ihan kaikkia lentoja, sillä osa niistä sisältyi noihin matkapaketteihin.

Hotellit (siltä osin kun eivät sisältyneet paketteihin)

Rian-hotelli Soulissä (7 yötä, vaikka 1 niistä jäi käyttämättä, kun olimme sen Jejulla)	707,45
Royale Chulan -hotelli Kuala Lumpurissa (3 yötä)	309,62

Kaikki muut hotellit kuuluivat johonkin näistä paketeista, joista matkamme pääosin koostui.

Lentokenttä- ja muut kuljetukset

Kuala Lumpur (taksilla)	69,71
Soul (bussilla)	33,12

Helsinki – taksi kentältä kotiin (menomatalla kaverit veivät kentälle)	55,00
Takseja (Ho Chi Minh City, Kuala Lumpur) ja metroja (Soul, Singapore)	42,46

Kambodza Riel KHR

Kuala Lumpurissa kuljimme lentokentältä hotellille ja takaisin kummatkin matkat taksilla, sillä tulimme kaupunkiin illalla emmekä pimeässä halunneet matkustaa junalla ja vaihtaa sitten vielä monorailiin ja lähdimme kaupungista aamulennolla klo 6:25, mikä tarkoitti lähtöä hotellilta klo 3:30. Öisestä taksimatkasta jouduimme vielä maksamaan 50% korotetun hinnan.

Soulissa lentokentältä meni bussi käytännössä hotellimme eteen, joten kuljimme sillä kumpaankin suuntaan.

Lisäretket

Retki Pohjois-Korean rajalle Soulissa (DMZ)	140,76
Retki Cu Chi:n tunneleille Saigonissa (Olympian lisäretki)	72,50
Petronas Towers Kuala Lumpurissa	38,98
Sky Deck Marina Bay Sands Singaporessa	26,70
Lintupuisto Kuala Lumpurissa	24,58
Auringonlaskuristeily Mekong-joelle Phnom Penhissä (Olympian lisäretki)	16,48
Angkor Wat auringon noustessa	12,36

Perhospuisto Kuala Lumpurissa	11,52
Gyeongbokgungin palatsi Soulissa	4,97

Angkor Watin auringonnousuretken sovimme ja maksoimme erikseen, sillä Olympian ohjelma ei, yllättävää kyllä, sisältänyt tätä mahdollisuutta Angkor Watin osalta.

Soulin pääsymaksukulut jäivät tuohon yhteen, sillä muut palatsialueet onnistuimme sattumalta kiertämään kuukauden ilmaispäivänä!

Muut kulut

Matkamuistoja (ja muutama pieni tuliainen)	193,79
Muut sekalaiset	106,86
Pyykkien pesetus	48,87
Valokuvauslupia Borneolla (Turtle Island, Sepilok Rehabilitation Center)	10,24
Air Asian check-in fee Kuala Lumpur – Sandakan -välillä	5,12
Internet	4,55

Malesia Ringgit MYR

Muut sekalaiset sisältää tippejä oppaille ja hotelleissa, valuutanvaihtokuluja ja yksi paikallispuhelu, kun piti muuttaa ennalta sovitun lentokenttäkuljetuksen ajankohtaa kun lentomme lähtöaikaa muutettiin tunnilla eteenpäin.

Pyykkejä pesetimme kahteen otteeseen hotellihinnoilla – lisäksi pesimme niitä Phnom Penhissä itse, kun apartementostyyppisessä hotellissamme oli käytössämme kuivaava pesukone.

Mainitsen tuon Air Asian check-in feen erikseen, kun selvästikin mokasimme sen – kyseessä oli ainoa Air Asian lentomme, emmekä olleet tajunneet, että halpalentoyhtiöllä olisi tietysti pitänyt tehdä itse check-in netissä. Ei vaan tuntunut tärkeältä lyhyelle lennolle paikkojen takia ja kun matkatavaroiden takia kuitenkin piti mennä tiskille. Maksoimme sitten pyydetyn (pienen) lisämaksun.

Ainoa hotelli, jossa jouduimme netistä maksamaan oli hotelimme Seogwipossa, Jejulla. Vientianessa netistä huoneessa olisi pitänyt maksaa, mutta aulassa sitä sai käyttää ilmaiseksi.

Muita kuluja kotimaassa ennen lähtöä

Malarone-lääkitys	201,60
6 passikuvaa (viisumeja varten Lasselle, jolta vanha varasto oli päässyt loppumaan)	29,00
Postin pysäytys matkan ajaksi	18,30

Viisumin suomalainen tarvitsi näistä maista, joissa vierailimme, vain Laosiin (hinta 35 USD) ja Kambodzaan (30 USD), mutta ne sisältyivät Olympian pakettiin.

Kokonaiskustannukset

Kahdelta hengeltä maksoimme matkasta **15 710 euroa**, sisältäen puolihoiton n. 2/3 matkan ajasta. [Viime vuonna maksoimme suunnilleen saman mittaisesta maailmanympärimatkasta](#) lähinnä Aventuralle **19 640 euroa**, joten Aasian kierros oli hiukan edullisempi – tosin hintaeroa selittää myös se, että nyt olimme edes osan ajasta (Soul, Kuala Lumpur, Singapore) omatoimimatkailejoita.

Brunei Dollar BND

Reppumatkailijat oleilisivat näillä summilla varmaan Aasiassa ainakin todella pitkään, mutta me asuimme keskimäärin 4 tähden hotelleissa ja nautimme henkilökohtaisesta tai lähes henkilökohtaisesta opaspalvelusta pääosan matkaa.

Rytmiltään matka oli melko tiivis, olimmehan keskimäärin samassa paikassa vain 3 yötä, mutta etukäteen hyvin hiottujen järjestelyjen myötä koimme ehtineemme nähdä ja kokea kaiken oleellisen – veikkaisin, että reppumatkailijana tai muuten ihan omatoimisesti matkaillen, vasta paikan päällä selvitellen miten minnekin pääsee, aikaa olisi välttämättä tarvittu hiukan enemmän per kohde.

LAST STOP: SINGAPORE

NOVEMBER 30, 2014

Paluumatkamme kulki reittiä Brunei – Singapore – Helsinki – 12 tunnin vaihtoajalla Singaporessa. Olimme etukäteen selvittelleet, että Singapore Changin transit -alueelta olisi ollut tarjolla ilmaisia (!) kaupunkikiertoja, mutta sellaiselle emme sitten päässeet, sillä Royal Bruneilla ei ollut yhteistyösopimusta Finnairin kanssa ja jouduimme siis ottamaan matkalaukkumme ulos Singaporessa. Ja hiukan huonosti valmistautuneina rehjusimme sitten Singaporen lentokenttää hiukan edestakaisin, kun lento Bruneista saapui terminaaliin 2 ja Finnair lähti terminaalista 1 ja ajattelimme, että laukut on parasta viedä valmiiksi säilöön terminaaliin 1. Eli Skytrainillä T2:lta T1:lle ja Left Luggageen. Sen jälkeen suunnitelmassa oli hankkiutua kaupunkiin ja valitsemamme kohde oli Marina Bay Sands -hotelli ja sen ympäristö, jonne pääsisimme Changilta metrolla. Mutta metro lähtikin T2:sta, joten ei kun ensin takaisin T2:lle – matkalaukut olisi siis sittenkin ollut viisaampaa jättää tänne ja aikaa Singaporellekin olisi jäänyt varmaan melkein tunti enemmän!

Marina Bay Sandsin Skyparkin valitsimme kohteeksemme, sillä kyseinen alue edusti uutta Singaporea. Vanhempaan Singaporeen, mm. Raffles -hotelliin ja Sentosan saareen tutustuimme jo [edellisellä vierailullamme](#). Hotellin katolla olevaa huikkea infinity pool -tyyppistä uima-allasta emme päässeet ihaillemaan ilman, että olisimme ottaneet hotellista huoneen, mutta Skypark-tasolta pääsimme sitä hiukan kauempaa kuitenkin ihmettelemään. Samalla näimme ympäristöä, Gardens by the Bay -puutarha-alueen “puineen”, kelluvan näyttämön/jalkapallokentän ja Singapore Flyer -maailmanpyörän. Hotelliin liittyvä huomio muuten: alkuiltapäivästä ainakin sisääntsekkausjonot näyttivät olevan todella pitkiä – jotenkin, jos tulisin hienoksi mieltämäni hotelliin, en

todellakaan toivoisi päätyväni ensin viidenkymmenen hengen jonoon saadakseni huoneeni!

Alueella on myös iso, uusi, ostoskeskus normaaleine (?) venetsialaisine kanavineen, mutta suurimman vaikutuksen meihin teki lahden rannalla ollut iso Louis Vuittonin myymälä, jonne pääsi niin rannalta kuin ostoskeskuksesta veden alta. Liiketila oli iso ja tila oli käytetty väljästi ja aistikkaasti, eli taitaa kauppa käydä Singaporessa Louis Vuittonilla. Yksi aasialainen asiakas jopa polvistui kuvan ottamista varten Louis Vuitton -laukkunsa kanssa Louis Vuitton -tekstin eteen!

Iltapäiväretkeltä palasimme sitten suhteellisen hyvissä ajoin lentokentälle, rehjusimme Skytrainillä taas kerran T2:sta T1:een ja pääsimme takaisin transit -alueellekin lähes saman tien, sillä Finnair tarjosi Early Check-in -mahdollisuuden jo (ainakin) neljä tuntia ennen lennon lähtöä puoliltaöin.

Singaporesta ovat muuten muutkin matkablogit kirjoittaneet näinä viikkoina – ainakin [Lapsiperheen matkat](#) (juuri Gardens by the Bay -alueesta) ja [Unelmatrippi](#), joka muutenkin on viime viikkoina liikkunut melko samalla reitillä kuin me – ja kumpikin näistä vietti/viettää kaupungissa enemmänkin aikaa kuin me tällä kertaa, joten lisää vinkkejä Singaporeen kannattaa katsoa vaikka näistä!